

NATO Generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer Vilniuje vizitavo Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų.

www.president.lt

UKRAINA PRADEDA PASIRUOŠIMUS Į NATO VILNIUJE POSĖDŽIAVO 26 NATO VALSTYBIŲ IR UKRAINOS MINISTRAI

Vilnius, spalio 24 d. NATO neturi nei viešų, nei slaptų tvarkaraščių, numatančių Ukrainos integraciją į sąjungą, teigia NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer. Jis kalbėjo spaudos konferencijoje Vilniuje, pasibaigus NATO ir Ukrainos konsultacijoms gynybos klausimais. "Sprendimas dėl Narystės veiksmų plano bus paremtas reformų rezultatais. Aliansas apie tai nuspręs tam tikroje stadijoje. Šiuo metu vairuotojo vietoje sėdi Ukraina", - žurnalistams sakė NATO vadovas, paklaustas, ar konsultacijos priartino NATO sprendimą pradėti taikyti Ukrainai konkrečius integracijos mechanizmus numatantį Narystės veiksmų planą.

Jis pridūrė, kad "susitikimas buvo labai svarbus ir padėjo", o Ukrainos valdžia "demonstruoja išsipareigojimą įgyvendinti reformas". Ukrainos delegacijai vadovavęs gynybos ministras Anatolij Gricenka užtikrino, kad Ukrainos pasirinktas sprendimas eiti euroatlantinės integracijos keliu - "neatgręžiamas" ir atitinka šalies nacionalinį interesą.

A.Gricenka vylėsi, kad po šio susitikimo NATO ir Ukrainos ekspertai pradės "ruošti medžiagą" dėl Narystės veiksmų plano, kuri bus naudinga "tiems, kas netolimoje ateityje priims sprendimus". Ukrainos ministras pripažino, kad Alianso šalys "turi požiūrių skirtumų" dėl Ukrainos perspektyvų įstoti į NATO.

NATO generalinis sekretorius pabrėžė, kad Ukrainai teks tęsti saugumo sektoriaus reformas - ne tik ginkluotųjų pajėgų ir saugumo tarnybų, bet ir nepaprastųjų situacijų bei pasienio tarnybų. Be to, pasak J. de Hoop Schefer, Ukrainos ginkluotosios pajėgos ir toliau turi siekti suderinamumo su NATO pajėgomis. Įgyvendinant šį siekį, A.Gricenka ir Lenkijos gynybos ministras Jerzy Szmajdzinski aptarė galimybę sukurti bendrą brigados dydžio karinį junginį bei Ukrainos kariškiams stažuotis Lenkijos vadavietėse, susipažįstant su NATO procedūromis. Paklaustas apie daugumos Ukrainos gyventojų neigiamą požiūrį į Aliansą, Ukrainos gynybos ministras teigė, kad jo šalyje "esama vietos aiškinti, kas yra NATO ir kas ji nėra". Sociologinių apklausų duomenimis, tik penktadalis Ukrainos gyventojų palaiko narystės Alianse siekį.

A.Gricenkos teigimu, Ukrainos visuomenės teigiamą požiūrį į NATO gali sustiprinti ekonominių ir socialinių reformų sėkmė. J.de Hoop Scheffer, savo ruožtu, pabrėžė, kad būtina "ne įpiršti NATO, bet paaiškinti NATO Ukrainos žmonėms".

Lietuva anksčiau kaip vieną paramos Ukrainai sričių deklaravo pasidalinimą patirti formuojant gerą NATO įsivaizdį ir didinant visuomenės paramą narystės siekiui. Vilniaus "Reval" viešbutyje už uždarų durų posėdžiavo 26

NATO valstybių ir Ukrainos gynybos ministerijų aukščiausieji pareigūnai. Jie svarstė, kokia kryptimi turi toliau būti vystomos euroatlantinės integracijos pastangos Ukrainoje, kurią prieš kelias savaites sukrėtė vyriausybės krizė, išskyrusi iki šiol vienoje barikadų pusėje buvusius pernykštės "Oranžinės revoliucijos" dalyvius. Lietuva laikosi pozicijos, kad Ukraina turi pademonstruoti Aliansui savo reformų gynybos srityje rezultatus. Atsižvelgiant į juos, Lietuva siūlo NATO sąjungininkams suteikti galimybę Ukrainai vykdyti NATO Narystės veiksmų planą. Įvertinus Ukrainos euroatlantinės integracijos siekius po "Oranžinės revoliucijos" ir siekiant stiprių pozityvių gynybos ir saugumo sektorių reformavimo poslinkių, 2005 metų balandžio 21 dieną Vilniuje vykusiame NATO šalių ir Ukrainos užsienio reikalų ministrų susitikime buvo inicijuotas intensyvus NATO ir Ukrainos dialogas.

Delfi, ELTA

DĖKOJA LIETUVOS PREZIDENTUI

Vilnius, spalio 24 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus priėmė NATO Generalinį sekretorių Jaap de Hoop Scheffer, kuris dalyvauja Vilniuje vykstančiose NATO šalių ir Ukrainos gynybos ministrų neoficialiose konsultacijose. NATO Generalinis sekretorius padėkojo

(Nukelta į 4 psl.)

D. RUMSFELD VIZITAS PASKATINO JAV SPAUDĄ PAŽVELGTI Į LIETUVOS PRAEITĮ

Vilnius, spalio 25 d. (ELTA). Lietuva pastarosiomis dienomis susilaukė nemažai pasaulio žiniasklaidos dėmesio - apie Vilniuje vykusias neformalias NATO ir Ukrainos aukšto lygio konsultacijas pranešė dauguma naujienų tarnybų ir užsienio spaudos leidinių, o Jungtinių Valstijų spaudą, nuolat atidžiai sekančią šalies aukščiausio rango pareigūnų vizitus, gynybos sekretoriaus Donald Rumsfeld viešnagė Vilniuje paskatino giliau pasidomėti skaudžia mūsų šalies istorine praeitimi.

Dešinėsios pakraipos amerikiečių dienraštis *The Washington Times* išspausdino straipsnį, kuriame skaitytojai supažindinami su sovietinio laikotarpio Lietuvos patirtimi. Daugiausia dėmesio straipsnyje skiriama Gedimino prospekte įsikūrusiam KGB muziejui, kurio ekspozicijas apžiūrėjo ir D.Rumsfeld.

Dienraščio korespondentas Bill Gertz, remdamasis muziejuje dirbančio mokytojo Vaidoto Nikžentaičio pasakojimu, pažeria statistikos, jog nuo

1944 metų iki dešimtojo dešimtmečio kalėjime nužudyti 1037 lietuviai, čia dirbo 300 KGB agentų, o paskutinė politinė kalinė buvo paleista 1987.

The Washington Times taip pat pabrėžia, kad Lietuvoje iš gyventojų atminties dar neišblanko skaudūs sovietinės eros prisiminimai. Žurnalistas, vaikščiojęs gatvėmis Vilniaus centre, teigia pastebėjęs ne vieną grafito užrašą, smerkiantį KGB. Straipsnyje užsimenama ir apie šių dienų santykius tarp Vilniaus ir Maskvos. "Įtampa tarp Lietuvos ir Rusijos dar paaštrėjo praėjusį mėnesį, kai į Lietuvos oro erdvę užklydo sovietinių laikų naikintuvas Su-27. (...) Ši istorija sulaukė daug dėmesio Baltijos valstybių spaudoje, kurioje buvo teigiama, kad rusai taip pažeidė suverenitetą", - rašo *The Washington Times*.

Kaip skelbiama dienraščio interneto svetainėje, 1982 metais įsteigtas ir Vašingtone leidžiamas laikraštis *The Washington Times* yra vienas dažniausiai cituojamų dienraščių Jungtinėse Valstijose.

V. LANDSBERGIS KRITIKUOJA EUROPOS KOMISIJĄ

Vilnius, spalio 25 d. (Lietuvos radijas). Europarlamentaras Vytautas Landsbergis kritikuoja Europos Komisijos poziciją nedalyvauti sprendžiant Estijos sienos su Rusija klausimą. Kalbėdamas Strasbūre vykstančioje Europos Parlamento plenarinėje sesijoje, Lietuvos europarlamentaras teigė, kad Europos sienos su Rusija klausimas nėra periferinis ar nežymus, bet priešingai - labai esminis. Estija yra visateisė Europos Sąjungos narė, todėl tai yra Sąjungos išorinių sienų reikalas.

Pasak V. Landsbergio, yra dvi vertybių alternatyvos: arba Komisijos pataikavimas Rusijai, arba Europos Sąjungos patikimumas naujosioms narėms. Pavojaus, kad Europos Sąjunga gali prarasti patikimumą, Europos Parlamento nario nuomone, pasireiškė Londono

viršūnių susitikime, kai Rusijos ir Estijos sienos klausimas, kuris yra Rusijos išsipareigojimų Europos Sąjungai dalykas, buvo sumenkintas: "tegu dvi (Estijos ir Rusijos) vyriausybės dirba". Lietuvos europarlamentaro teigimu, "tai reikštų, kad Europos Komisija nusiplauna rankas ir lieka nuošalyje".

Rusijos Dūma atsisakė ratifikuoti sienos su Estija sutartį ir net atšaukė Rusijos parašą, kai Estijos parlamentas ratifikacijos akte paminėjo, jog Estija ir anksčiau buvo nepriklausoma valstybė, Rusijos pripažinta 1920 m. Taikos sutartimi. Šių metų spalio pradžioje Londone vykusio ES ir Rusijos viršūnių susitikimo metu Europos Komisija laikėsi pozicijos Estijos sienos su Rusija ratifikavimo klausimą palikti šių dviejų valstybių vyriausybėms.

IRAKIEČIAI PRITARĖ KONSTITUCIJAI

Irakiečiai spalio mėnesį vykusiame referendume pritarė Irako konstitucijos projektui, pranešė šalies pareigūnai. Kaip rodo oficialūs rezultatai, kons-

titucijai pritarė 78 procentai referendumo dalyvavusių irakiečių. Prieš konstituciją balsavo 21 proc. Irako piliečių. Iš visų

(Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Laikinosios Seimo komisijos koncerno EBSW veiklai tirti pirmininko pavaduotojas Kazys Starkevičius Žinių radijo Dienos klausimo laidoje teigė, kad Gintaras Petrikas EBSW byloje – ne pagrindinis veikėjas: “Petrikas turėjo labai stiprų užnugarį. Jo išsilavinimas, ekonominės žinios negalėjo jam leisti tiek privatizuoti įmonių ir po to sužlugdyti jas. Už G.Petriko stovėjo stipresnės jėgos,”- kalbėjo K.Starkevičius. Nenorėdamas įvardyti užnugario, Seimo narys pasakė tik tai, kad “visi pareigūnai, kuriuos kviečia komisija į apklausas, yra susiję su EBSW klestėjimu. Eilėje dar laukia buvęs ministras pirmininkas A.Šleževičius, dabartinis premjeras A.Brazauskas, taip pat kviečiamas A.Abišala,” – teigė K.Starkevičius. Anot jo, nusižengę pareigūnai atsakomybės neišvengs, mat komisija ketina siūlyti juos neeilinei atestacijai.

Kazys Starkevičius teigė, jog komisijai pavyko išsiaiškinti, kas buvo EBSW koncerno akcininkai. Seimo narys pridūrė, kad jei prezidentas būtų turėjęs tą akcininkų sąrašą, jis nebūtų skyręs “darbiečio” Gintaro Furmanavičiaus vidaus reikalų ministru: “Jei komisija būtų anksčiau pradėjusi veiklą ir būtų anksčiau išsiaiškinusi akcininkus, prezidentas kažin ar būtų skyręs G.Furmanavičių vidaus reikalų ministru”, - sakė K.Starkevičius.

Nors premjeras Algirdas Brazauskas yra "kertinis koalicijos akmuo", tačiau jam atsistatydinus valdančioji koalicija nesugriūtų, mano valdančiosios Darbo partijos pirmininkas Viktoras Uspaskichas. Premjero galimo atsistatydinimo nedramatizuoja ir kitos valdančiosios koalicijos partnerės - Naujosios sąjungos vicepirmininkas Seimo Audito komiteto pirmininkas Artūras Skardžius. Tokias nuomones valdančiosios koalicijos partnerių vadovai išsakė Lietuvos televizijos laidoje "TV forumas". "Koalicija negali žlugti dėl vieno ar kito žmogaus. Todėl, kad prisimenat, kai buvo kalba apie ūkio ministrą V.Uspaskichą, tuomet taip pat buvo prognozuojama, kad koalicija žlugs. Aš sakiau, niekas nežlugs - dėl vieno ar kito žmogaus neturi niekas žlugti, neturi būti nepakeičiamų žmonių", - sakė V.Uspaskichas, čia pat pridūręs, jog pats tikrai nepretenduoja į premjero postą.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas socialdemokratas Julius Sabatauskas pabrėžė, jog premjeras yra išskirtinė figūra Vyriausybėje ir jam atsistatydinus - atsistatydina visa Vyriausybė. "Tai reiškia, jog iškiltų naujos Vyriausybės klausimas, o galbūt - ir naujos koalicijos. Nes prezidentas skiria premjerą, ne Seimas. Jis tą daro pasitardamas su Seimo frakcijomis, o kokia būtų ta dauguma - nežinia, ar tokia pati, ar ne. (...) Jeigu būtų kitas žmogus - gali būti, kad būtų visai kita koalicija", - sakė J.Sabatauskas. Seimo opozicinė konservatorių frakcija surinko 42 įvairioms frakcijoms priklausančių Seimo narių parašus, remiančius iniciatyvą sudaryti parlamentinę komisiją A.Brazausko šeimos verslo reikalams tirti. Šią iniciatyvą be opozicinių frakcijų parėmė ir kai kurie socialdemokratų partnerės valdančiosios Darbo partijos frakcijos nariai. Komisijos sudarymo iniciatoriai siekia, kad būtų išanalizuota, ar privatizuojant viešbutį "Draugystė" Vilniuje ir Kristinai Brazauskienei (tuomet Butrimienei) bei jos šeimos nariams įsigyjant viešbučio akcijas nebuvo pažeisti tuomet galioję teisės aktai.

Pasak generalinio prokuroro pavaduotojo Gintaro Jasaičio, premjero skundą nagrinės Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokurorai. Jie turėtų paskelbti, ar pagal Vyriausybės vadovo kreipimąsi bus pradėtas ikiteisminis tyrimas. Šmeižtu A. Brazauskas vadina konservatorių kalbas apie jo žmonos Kristinos Brazauskienės viešbučių verslą ir santykius su bendrovės “LUKoil Baltija” vadovu Ivan Paleičik.

Prezidento pozicija dėl įstatymų, susijusių su “Mažeikių naftos” pirkimu-pardavimu, turėtų paaiškėti greitai. Jau dabar šalies vadovas raginamas vetuoti praėjusią savaitę priimtus įstatymus. Liberalcentristo Raimondo Šukio, Seimo teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko pavaduotojo, išplatintame pranešime teigiama, kad Vyriausybės teisės dėl “Mažeikių naftos” pardavimo nusakantys įstatymai prieštarauja Konstitucijai. Parlamentaro teigimu, sąmoningai keisdama akcijų pardavimo tvarką, Vyriausybė pažeidė Konstitucijoje įtvirtintus teisinės valstybės ir teisėtų lūkesčių principus. “Tai yra, atėmė galimybę visiems potencialiems investuotojams nusipirkti valstybei priklausančių “Mažeikių naftos” akcijų ne pagal specialius susitarimus, o pagal iki šiol galiojusią tvarką”, - tikina R. Šukys.

Iš partijos pašalintas klaipėdietis Seimo narys Eligijus Masiulis teigė važiuosiąs per miestus ir raginsiąs, kad kiekvienas partijos skyrius suformuluotų savo požiūrį į A.Zuoką. Seimo narys neatmetė galimybės, kad A.Zuokas gali paleisti revoliucingai nusiteikusių Klaipėdos skyrių.

LGITIC

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir ponია Alma Adamkienė valstybinio vizito metu su Vokietijos prezidentu Horst Koehler ir ponია Eva Luisa Koehler.

www.president.lt

LIETUVOS PREZIDENTO IR BŪSIMOSIOS VOKIETIJOS KANCLERĖS NUOMONĖS DAUGELIU KLAUSIMŲ SUTAPO

Spalio 25 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, su valstybiniu vizitu lankydamasis Vokietijoje, kalbėjosi su CDU/CSU frakcijos Vokietijos Parlamente pirminke, būsimąja kanclere Angela Merkel. Jis pasveikino A. Merkel su jos išrinkimu Vokietijos kanclere ir sakė tikį, kad jos veikla šiame poste geriems dvišaliams Lietuvos ir Vokietijos santykiams suteiks naują postūmį.

A. Merkel prezidentui V. Adamkui sakė sieksianti, kad nauja Vokietijos vyriausybė būtų atviresnė ir patvirtino, kad Vokietijos užsienio politikos kryptis iš esmės nesikeis. Kandidatės į Vokietijos Fede-

ralinės kancleres nuomone, būsima vyriausybė privalės užtikrinti pradėtų darbų tęstinumą.

Susitikimo metu A. Merkel pabrėžė, kad Vokietija turėtų skirti daugiau dėmesio mažosioms Europos Sąjungos valstybėms. Ji taip pat pritarė jau anksčiau šiandien prezidento V. Adamkaus minčiai, kad Europos Sąjunga su užsienio partneriais turėtų kalbėti vienu balsu. Būsimoji Vokietijos Federalinė kanclerė sakė, kad Vokietijos noras yra geri santykiai su kaimyninėmis valstybėmis ir su Rusija. Jos nuomone, Europos Sąjunga Rusijos atžvilgiu turėtų vykdyti bendrą politiką. “Tai mes turime pa-

daryti, ar bent jau pabandyti tai padaryti”, - V. Adamkui sakė A. Merkel. Ji sakė suprantanti Lietuvos susirūpinimą dėl dujotekio iš Rusijos į Vokietiją tiesimo aplenkiant Baltijos šalis, nes Rusija šį projektą gali bandyti panaudoti kaip politinį instrumentą.

A. Merkel tvirtino žinanti dėl dujotakio Baltijos jūros dugnu tiesimo galinčias kilti problemas ir pažadėjo jų nepamiršti kalbėdama su Rusijos vadovais.

Prezidentas V. Adamkus aukštai įvertino tai, kad daugeliu klausimų jo ir būsimosios Vokietijos Federalinės kanclerės nuomonės sutapo.

www.president.lt

"JUKOS" AKCININKAI JAV PADAVĖ Į TEISMĄ RUSIJOS VALDŽIA

Rusijos naftos kompanijos "Jukos" akcininkai Jungtinėse Valstijose teismui pateikė grupės ieškinį prieš Rusijos valdžią ir kelias šalies naftos kompanijas, kurias kaltina susimokus siekiant renacionalizuoti "Jukos" jos akcininkams neišmokant jokios kompensacijos, rašo finansų dienraštis *The Financial Times*.

Vašingtono teismui pateiktame ieškinyje atsakovėmis, be kita ko, įvardijamos naftos milžinė "Gazprom" bei valstybinė Rusijos naftos kompanija "Rosneft". Rusijos valdžia ir minėtos bendrovės kaltinamos

pažeidusios JAV vertybinių popierių įstatymus, nes "melavo" visuomenei teigdamos, kad "Jukos" iš naujo renacionalizuoti neketinama.

Ieškinio pateikimas sutampa su antrosiomis buvusio "Jukos" generalinio direktoriaus ir vieno iš kompanijos ikūrėjų Michailo Chodorkovskio arešto metinėmis. Investuotojai ieškinį pateikė ir prieš šią savaitę JAV viešintį Rusijos pramonės ir energetikos ministrą Viktor Christenka, kuris yra "Gazprom" direktorių tarybos narys. Tuo tarpu pats ministras pasakytoje savo kalboje

teigia, kad Rusijos ekonominė politika neturi nieko bendro su "renacionalizacija". "Nereikėtų daryti skubotų išvadų remiantis atskirais atvejais, net tokiais skandalingais kaip "Jukos" byla", - sakė ministras.

12 "Jukos" Amerikos depozitoriumo pakvitavimų savininkams, kurie dėl "Jukos" bylos neteko 3 mln. JAV dolerių, atstovaujantis advokatas Tom Johnson sakė, kad jei šis ieškinys bus patenkintas, bus sukurtas precedentas, kuris leis ir kitiems JAV vertybinių popierių įstatymų ginamiems akcijų turėtojams paduoti į teismą Rusijos valdžią ir šalies naftos kompanijas. **ELTA**

(Atkelta iš 1 psl.)

IRAKIEČIAI PRITARĖ...

18-os Irako provincijų tik dviejuose regionuose dauguma rinkėjų konstitucijai ištare "ne". Kad konstitucijos projektas būtų atmestas, prieš jį turėjo pasisakyti du trečdaliai rinkėjų bent trijose Irako provincijose. Nors atsižvelgiant į šimtų daugumos ir jų sąjungininkų kurdų paramą kons-

titucijai, šalyje buvo tikimasi, kad referendumo rezultatai bus teigiami, iki paskutinės minutės buvo būgštaujama, jog konstitucijos projektą galėjo atmesti provincijos, kuriose gyvena didelės sunitų bendruomenės.

Tai, kad konstitucijai ryžtingą "ne" ištare dvi provincijos, jau buvo patvirtinta anksčiau. Sukilėlių citadele

laikomoje Anbaro provincijoje prieš konstituciją pasisakė 96 proc. balsavusiųjų, o nuverstojų Saddam Hussein gimtajame Salahadin regione - 81 proc. Tačiau paaiškėjo, kad trečioje "neaiškioje" Ninevės provincijoje prieš konstituciją balsavo tik 55,08 proc. gyventojų. Už konstituciją čia balsavo 44,92 proc. piliečių.

BBS, CNN

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija "Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

**JUNGTINIŲ TAUTŲ SUKAKTĮ
MINI 189 VALSTYBĖS**

Spalio 24-oji pasaulyje Jungtinių Tautų įsteigimo diena. Valstybėse vyko įvairūs renginiai, skirti visuomenės supažindinimui su JT veikla ir tikslais. Tai tarptautinė organizacija tarptautinei taikai bei saugumui išlaikyti ir bendradarbiauti sprendžiant politines, ekonomines, socialines, kultūrines ir žmoniškumo problemas.

Po II pasaulinio karo sąjungininkai tarptautinės organizacijos steigimo klausimą iškėlė 1942 m. sausį, kai Washingtono buvo priimta 26 valstybių vardu deklaracija, tačiau tik 1943 metų rudenį Maskvoje, dalyvaujant Britanijos, JAV Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministrams ir Kinijos ambasadoriui Sovietų Rusijai, buvo sutarta įsteigti tą organizaciją. Jos metmenis paruošė tų valstybių atstovai susirinkę 1944 m. Amerikoje. San Francisco mieste įvyko 1945 m. konferencija, kurioje dalyvavo 50 valstybių. Buvo paruošta charta ir ją 1945 m. birželio 26 pasirašė konferencijoje dalyvavusių valstybių atstovai. Tačiau oficiali JT įsteigimo data yra 1945 m. spalio 24 d., kai JT chartą ratifikavo ją pasirašiusios valstybės. Po daugelio paruošiamųjų darbų visuotiniame susirinkime Londone pirmą kartą buvo pradėta jos veikla.

Pagrindiniai šios pasaulinės organizacijos tikslai yra palaikyti pasaulinę taiką ir saugumą, plėtoti draugiškus ryšius tarp valstybių, bendradarbiauti sprendžiant tarptautines valstybių problemas taikai, vadovaujantis teisingumo ir tarptautinės teisės principais, ginant žmogaus teises, demokratiją ir pagrindines laisves be rasės, lyties, kalbos ir religijos skirtumo ir būti tautų, siekiančių šių tikslų, derinimo centru.

Jungtinės Tautos savo principu laiko kiekvienos valstybės nario suvereninės lygybės teisę ir nė viena valstybė negrasina kitai, gerbia jos teritorinį integralumą ir politinę nepriklausomybę ir nenaudoja jėgos prieš kitą valstybę. JT charta neleidžia kištis į bet kokios valstybės vidaus reikalus, tačiau šis principas negalioja tais atvejais, kai gresia karas, kai vykdoma agresija prieš kitą valstybę ir pažeidžiama taika.

Pagrindiniai JT organai yra: Visuotinis narių-valstybių susirinkimas, Saugumo taryba, Ekonominė ir socialinė taryba, Patikėtinių taryba, Tarptautinis tribunolas ir JT Sekretoriatas. Kiekviena valstybė turi tik vieną balsą.

Viena svarbiausių yra Saugumo taryba, kuri susideda iš 11 narių: penkių nuolatinių – JAV, Britanijos, Prancūzijos, Rusijos ir Kinijos ir šešių nenuolatinių dvejiems metams. Šios tarybos darbas vyksta nuolat. Pirmininkauja po mėnesį vis kitos valstybės atstovas. Charta įpareigoja vykdyti Saugumo tarybos nutarimus. Tarptautinis tribunolas – pagrindinis teismo organas su būstine Hagoje. Generalinis sekretorius tvarko administracijos reikalus. Jo žinioje veikia įvairios komisijos ir fondai. Kiekviena valstybė moka nario mokesčių. JAV reikalauja, kad būtų padaryta daug pakeitimų. Lietuva JT nare tapo 1991 m. rugsėjo 17 d. 1992 m. Vilniuje buvo įsteigta JT koordinatoriaus atstovybė ir specialios agentūros. Lietuva taip pat mini 60 metų JT sukaktį Vilniaus universitete ir Lietuvos UNESCO komisijoje. New York JT šventę baigė su Stokholmo filharmonijos orkestro koncertu Generalinės asamblėjos salėje.

S. Tūbėnas

AR PASUKS V. ADAMKUS DUJŲ VAMZDĮ ATGAL?

Iš anksto numatytas Lietuvos prezidento V.Adamkaus vizitas Vokietijoje prasidėjo įdomiomis aplinkybėmis. Pirmiausiai Vokietija vis dar neturi aiškos vadovybės: valstybės kanclerio pareigas tebevykdo G.Schroeder, betgi rinkimus laimėjo A.Merkel. Su kuo ir kaip lanksčiau derėtis, kam ir kaip palankiau šypsotis?

Antra, susitikimo išvakarėse V.Adamkus ir G.Schroeder apsikeitė toli gražu ne draugiškomis pastabomis, kas diplomatinėje praktikoje, o ir šiaip žmonių santykiuose reta. Na, sakykime, aš rengiuosi į svečius ir prie pat šeimininko namų aplinkiniams garsiai pareiškiu, kad jis prastai tvarkosi ar mano atžvilgiu elgiasi nedraugiškai. Šeimininkas mane įsileidžia, vaišina, bet visą laiką kažko suka akis į šalį...

Prieš šį vizitą į Berlyną Lietuvos vadovas keliskart pakartojo: Vokietijos politika Lietuvos atžvilgiu nedraugiška. Dienraštyje *Frankfurter Allgemeine Zeitung* V.Adamkus pareiškė, kad G.Schroeder parodė visišką abejingumą kaimyniniams santykiams, ignoruodamas Lenkiją ir Baltijos šalis. Jis netgi kreipėsi į išrinktąją kanclerę Angel Merkel, prašydamas padaryti įtaką "nelaimingam jo sprendimui". Anksčiau Lietuvos prezidentas ir premjeras to paties yra prašę Vokietijos vadovo Horst Koehler.

Teisybės dėlei reikia pasakyti, kad tas svečią priimančias žmogus – laikinasis Vokietijos kancleris G.Schroeder

irgi nepėsčias: akių jis nenudėlė, o atrėžė tiesiai šviesiai. Susitikimo Berlyne išvakarėse jis ryžtingai atmetė V.Adamkaus kritiką, kuri, kanclerio žodžiais, nepateisina "nei forma, nei turiniu". Lietuvos prezidento argumentus prieš Rusijos ir Vokietijos sandėrį dėl dujotiekio tiesimo jūros dugnu kancleris pavadinė silpnais. Susitikęs su V.Adamkumi Berlyne jis dar kartą patvirtino, kad dujotiekis bus nutiestas.

Žodžiu, kelių dienų vizitui Vokietijoje buvo padėtas slidus ir netvirtas pagrindas. Matyt, jo rengėjai nemažai statė ant G.Schroeder laikinumo kortos. Juk jau aišku, kad netrukus jis pasitrauks iš aktyvios politikos ir, kaip anksčiau skelbė žinia-sklaida, galbūt taps Rusijos naftos kompanijos "Gazprom" patarėju Rytų, Vidurio ir Vakarų Europai. Vadinas, jis išlaikys ypač draugiškus ir net meilius santykius su V.Putin, o tai reiškia, kad Vilniaus ir Berlyno pasišaudymas aidu kada nors gali atsiliepti mūsų vartotojui...

Gal V.Adamkus daugiau stato ant pirmosios Vokietijos istorijoje moters kanclerės kortos? A.Merkel yra aktyvesnė eurointegracijos šalininkė ir Turkijos įstojimo į ES priešininkė. Ji dažniau negu G.Schroeder žvalgosi ir į Vašingtoną, tad, atrodytų, Lietuvos pozicijos Berlyne turi sustiprėti. Bet Europoje vis dar neatslūgsta antiamerikonizmo banga. Vokiečiai labiau vertina pigesnes už norvegų rusų dujas, ir dažnam jų į didžiąją poli-

tiką nusispjaut. Todėl ir Vilniaus bei besikeičiančios Varšuvos priekaištai Berlynui ir Maskvai, esą sandėris dėl dujotiekio tiesimo pasiektas, pažeidžiant Baltijos valstybių interesus, Vakarų europiečiams nė motais.

Kitaip sakant, A.Merkel nebus laisva nuo pragmatinių vokiečių nuotaikų ir pasukti atgal pradėto tiesti vamzdzio ji tikrai nepajėgs, net jeigu į Baltijos jūrą įsibris visa Europos Sąjunga. Rugsėjo viduryje lankydamosi Varšuvoje ir šiek tiek pataikaudama iš Lenkijos vadovo posto pasitraukiančiam A.Kwasniewski, ji lenkams prisiekė, kad Vokietijos dialogas su Rusija nevyks "per jų galvas". Šis pažadas, pastebi prancūzų *Le Figaro*, nuskambėjo po tik ką Karaliaučiuje įvykusio Putin, Schroeder ir Chirac susitikimo, į kurį nei Lenkijos, nei Lietuvos vadovai nebuvo pakviesti.

Bet ar to pakanka, kad Vilnius visas viltis sudėtų į naująją Vokietijos vyriausybės vadovę? Lietuvos tarptautinis aktyvumas (reikia pripažinti, čia didelis ir V.Adamkaus įdirbis) neturėtų užsibaigti ties Briuseliu, kuris tylomis palydėjo baltijiečių nepasitenkinimą dujotiekio tiesimu, ar ties Vašingtonu, kuris garsiomis liaupsėmis bando užmigdyti kritišką Lietuvos savarankiškumą.

Valstybinio išdidumo politika – tai globalinių ir tautinių vertybių derinimo menas.

Politikos apžvalgininkas Česlovas Iškauskas, www.delfi.lt

**MASKVA PRIEŠ ESTIJOS VALDŽIOS NORĄ
PASKELBTI RUGSĖJO 22-ĄJĄ GEDULO DIENĄ**

Talinas, spalio 26 d. (Delfi). Rusijos užsienio reikalų ministerija pasipiktino Estijos vyriausybės sprendimu pritarti projektui, kuris paskelbia rugsėjo 22-ąją Otto Tiefo vyriausybės atminimo dieną ir Gedulo dieną. Kaip pažymima Rusijos URM pranešime spaudai, šį sprendimą "oficialusis Talinas mėgina paaiškinti noru pagerbti pasiskelbusios 1944 m. rugsėjį "Otto Tiefo vyriausybės" atminimą. "Tačiau tikrieji naujos Gedulo dienos įvedimo motyvai yra siekis uždrausti ateityje Estijos gyventojams minėti rugsėjo 22-ąją Talino išvadavimo iš fašistinės Vokietijos okupacijos metines", cituoja agentūra "Interfax" pranešimą.

Rusijos užsienio politikos žinyba pabrėžia, kad "Estijos valdžia ir toliau demonstratyviai mėgina nuolaidžiauti SS legionieriams, kurių veiklą Niurnbergo tribunolas pripažino nusikalstamu". "Neseniai Lagedžio miestelyje atstatytas

paminklas esesininkams estams. Dabar naujas išpuolis prieš antifašistus", - pažymima pranešime.

Estijos vyriausybė praėjusį mėnesį pritarė Tėvynės Sąjungos frakcijos įstatymo projektui paskelbti rugsėjo 22-ąją O.Tiefo vyriausybės atminimo dieną ir Gedulo dieną. Pasak vyriausybės atstovo spaudai, ministrų kabinetas iš esmės pritarė šiam įstatymo projektui ir pasiūlė jį apsvarstyti parlamente.

Įstatymo projektas numato paskelbti teisėtos Estijos vyriausybės nuvertimo 1944 m. rugsėjo 22 d. Gedulo dieną ir patvirtinti rugsėjo 22-ąją O.Tiefo vyriausybės atminimo dieną.

Kaip numato įstatymo projekto autoriai, tą dieną reikia uždrausti bet kuriuos renginius, nesuderinamus su Gedulo diena. Kasmet sovietų armijos veteranai būtent rugsėjo 22-ąją pažymi kaip Talino išvadavimo iš Vokietijos nacistinės armijos dieną ir susirenka prie paminko

sovietų kariams miesto centre.

Vyriausybė, apsvarsčiusi įstatymo projektą, taip pat patenkė Teisingumo ministerijos nuomonę, kad rugsėjo 22-ąją būtų galima paskelbti okupacijos aukų atminimo dieną. Teisingumo ministerija taip pat patikslino, kad 1944 metų rugsėjo 22 dieną, kai vokiečių kariuomenė paliko Estiją ir sovietų kariuomenė įžengė į Taliną, atkurta šalies vyriausybei vadovavo O.Tiefas, bet ministras pirmininkas prezidento rangui tuo metu buvo kitas Estijos politikas - Juris Uluotsas. O. Tiefo vadovaujama laikinoji vyriausybė, J.Uluotso įsakymu buvo sudaryta pasinaudojant trumpu momentu, kai vokiečių Taline jau nebebuvo, o sovietų kariuomenė į ją dar nežengė.

Tačiau ji faktiškai nespėjo nieko padaryti, ir O.Tiefo vyriausybė, kuri laikoma ikikarinės Estijos vyriausybės teisių perėmėja, išformavo sugrįžusi sovietų okupacinę valdžią.

Vilniuje, spalio 23 d. vyko NATO – Ukrainos gynybos ministrų neoficialios konsultacijos. Nuotraukoje pirmoje eilėje Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas (ketvirtas iš kairės), toliau Jaap de Hoop Scheffer, NATO Generalinis sekretorius ir Anatolij Grytsenko, Ukrainos gynybos ministras.

NATO nuotr.

A. BRAZAUSKO VEIKSMUOSE
IŽVELGIAMAS ŠANTAŽAS

Vilnius, spalio 24 d. (ELTA). Tėvynės sąjungos pirmininką Andrių Kubilių stipriai nustebino premjero Algirdo Brazausko reakcija tiek į konservatorių ne vienkartinį raginimą atskleisti savo šeimos verslo viešbutyje aplinkybes, tiek į iniciatyvą sudaryti Seime parlamentinio tyrimo komisiją. “Premjero spaudimas tiek mums per prokuratūrą, tiek šantažas savo partijai, tiek per juos koalicijos partneriams, tiek ir prezidentui Valdui Adamkui - sustabdyti Seime komisijos sudarymą yra stulbinantis ir verčiantis labai rimtai galvoti, ką tokiomis desperatiškomis pastangomis premjeras bando nuslėpti”, - spaudos konferencijoje sakė A. Kubilius.

Anot jo, tai tik dar labiau įtikina, kad konservatoriai ėmėsi teisingų žingsnių. Net ir raginimai rūpinti valstybės tvarka ir todėl atsakyti premjero šeimos verslo tyrimo A. Kubiliaus visiškai neįtikina, nes korumpuotas pastovumas, jo nuomone, yra blogiau už bet kokią pastovumą, kurį galėtų įnešti tyrimas, siekiantis skaidrumo ir aiškumo.

“Po tokio atkaklaus premjero pasipriešinimo tik visiškas skaidrumas ir aiškumas gali gražinti į valstybę tvarką. Bet kokie nutylėjimai vardan pačių gražiausių tikslų paliktų visą mūsų valstybę tokių nutylėjimų

ir galimų šantažų Premjerui nelaisvėje. O didesnio pavojaus už tai valstybė neturi”, - sakė A. Kubilius.

Opozicijos vadovo teigimu, jį stebina “premjero naudojama spaudimo ir šantažo forma - jeigu komisija bus sudaryta, jis atsistatydins iš pareigų”. “Kas skatina naudoti tokį šantažą? Ar paprasčiausias noras nuslėpti tiesą, ar tiesiog didžiulis psichologinis diskomfortas, kad premjero ir buvusio prezidento, savo nuopelnus taip aukštai bevertinančio, reikalus tirs paprasčiausia Seimo komisija, tokia pati, kokia tyrė Rolando Pakso, Viktoro Uspaskicho ar Artūro Zuoko reikalus. O gal toks premjero elgesys yra paprasčiausias būdas susirasti bent kokį nors pasiteisinimą savo apsisprendimui skubiai trauktis iš pareigų”, - svarstė Tėvynės sąjungos pirmininkas.

Jo pastebėjimais, per pastaruosius metus tai būtų jau trečias premjeras, kuris atsistatydina svarstant svarbius “Mažeikių naftos” reikalus. “Du kartus tai padarė R. Paksas, dabar tai žada padaryti A. Brazauskas. Ir kiekvieną kartą tai įvykdavo, kai “Lukoil” pajusdavo, kad pralaimi mūšį dėl “Mažeikių naftos”, - sakė Seimo narys A. Kubilius.

Jo nuomone, premjeras paskutinėmis dienomis elgiasi visiškai netinkamai. “Gal yra

paprasčiausiai pavargęs, gal išsigandęs. Tačiau tokiu savo paskutinių dienų elgesiu premjeras sukelia daug ir rimtų klausimų - ne tik apie tai, ko bijo premjeras, bet ir apie tai, kas ir koku būdu gali pasinaudoti tokiomis premjero baimėmis ir kokiems tikslams”.

Jo teigimu, neskaidrumas aukščiausiu lygiu yra pavojingiau nei žuvies puvimas nuo galvos. “Valstybės supuvimas yra žymiai pavojingesnis nei kokios nors žuvies supuvimas. Kaip sustabdyti tokį puvimą, lengvų atsakymų nėra - bet vienas instrumentas tam yra žinomas - visiško skaidrumo skalpelis”, - pabrėžė opozicijos vadas A. Kubilius.

Kaip pranešė dienraštis *Respublika*, A. Brazauskas kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, kad teisėsaugininkai teisiškai įvertintų Seimo opozicijos vado, Tėvynės sąjungos pirmininko Andriaus Kubiliaus ir kitų konservatorių - Seimo narių Jurgio Razmos bei Rasos Juknevičienės - neva šmeižikiškas kalbas.

Ministro pirmininko įsitikinimu, šių asmenų veikla kenkia Lietuvos įvaizdžiui, tokiu būdu diskredituojama valstybės vykdomoji valdžia. “Negaliu leisti, kad apie žmogų kas ką nori, tą ir kalbėtų. Aš ginu savo teises ir jas ginsiu iki galo. Pagrindiniai straipsniai, dėl kurių prašau iškelti baudžiamąją bylą, yra tie, kad esu apšmeižtas kaip asmuo, kalbama netiesa apie mane”, - *Respublikai* paaiškino premjeras.

Tėvynės sąjunga pastarosiomis savaitėmis viešai suabejojo A. Brazausko šeimos verslo skaidrumu. Konservatoriai surinko 42 parlamentarų parašus po nutarimo projektu dėl laikinosios komisijos premjero šeimos verslo sostinės viešbutyje “Crowne Plaza Vilnius”.

ESTIJA NETURI
TERITORINIŲ
PRETENZIJŲ
RUSIJAI

Estija pasirengusi svarstyti su Rusija problemas, trukdančias pasirašyti pasienio sutartis, bet pirmąjį žingsnį šia linkme turi žengti Rusija, pareiškė Estijos užsienio reikalų ministras Urmas Paetas interviu laikraščiu *Nezavisimaja gazeta*. "Mums būtina suvokti, kokia tokio Rusijos sprendimo (atšaukti Rusijos parašą sienos sutartyje) priežastis. Labai dažnai Rusijos politikai pareiškia, kad Estija vėliau gali pateikti kažkokių teritorinių pretenzijų. Tai visiškai neteisinga samprata", - sakė ministras. Jis paaiškino, jog Estijos parlamento priimto ratifikavimo įstatymo preambulėje parašyta, kad šios naujos sienos sutartys pakeis Rusijos ir Estijos sieną, nustatytą 1920 metų Tartu sutartimi.

"Taigi Estija aiškiai pareiškia, kad sutinka pakeisti sienos liniją, kaip tai nustatyta 2005 metų gegužės 18 dienos sutartyje. Tai reiškia, kad mes neturime jokių teritorinių pretenzijų, o pagrindas, kuriuo rėmėsi Maskva, atšaukdama savo parašą, klaidingas", - sakė ministras.

"Ateityje mes vėl ir vėl kartosime, kad neturime teritorinių pretenzijų Rusijai, jeigu tai kam nors iki šiol neaišku. Kad šios naujos sienos sutartys įsigaliotų, būtina abiejų šalių valia. Kad būtų pasiektas poslinkis sprendžiant šią problemą, dabar žingsnį turi žengti Rusija. Mes pasirengę susitikti ir apsvarstyti dvišalius santykius", - pabrėžė U.Paetas. Tačiau, nors Rusijos ir Estijos sienos sutartis nepasirašyta, ministro manymu, Estijos ir Rusijos pasieniečiai

(Atkelta iš 1 psl.)
DĖKOJA LIETUVOS...

Lietuvos vadovui už puikiai surengtas NATO šalių ir Ukrainos gynybos ministrų neoficialias konsultacijas. J. Scheffer nuomone, Lietuva yra pavyzdys, kaip galima padėti šaliai siekti integracijos į euroatlantines organizacijas tikslų.

Jis aukštai įvertino Lietuvos karių misiją Afganistane, vadovaujant provincijos atkūrimo komandai Goru regione. Susitikime buvo kalbėta apie Rusijos lėktuvo avarijos aplinkybes. J. Scheffer informavo V. Adamkų, kad NATO pajėgų vadams yra pavesta parengti pranešimą dėl incidento su Rusijos naikintuvu. Šiame dokumente bus paaiškinta apie priemones, kurių buvo imtasi, bei rekomendacijos ateičiai.

J. Scheffer nuomone, Zokniai turi išlikti kaip NATO naikintuvų bazė saugant Baltijos šalių oro erdvę, tačiau Lietuva, Latvija ir Estija turi bendrauti steigdamos bendrą oro erdvės stebėjimo ir valdymo centrą.

Generalinis sekretorius taip pat pažymėjo, kad Lietuva turi vykdyti įsipareigojimus skirti ne mažiau kaip 2 proc. biudžeto gynybos reikmėms.

www.president.lt

bei policininkai labai gerai bendradarbiauja.

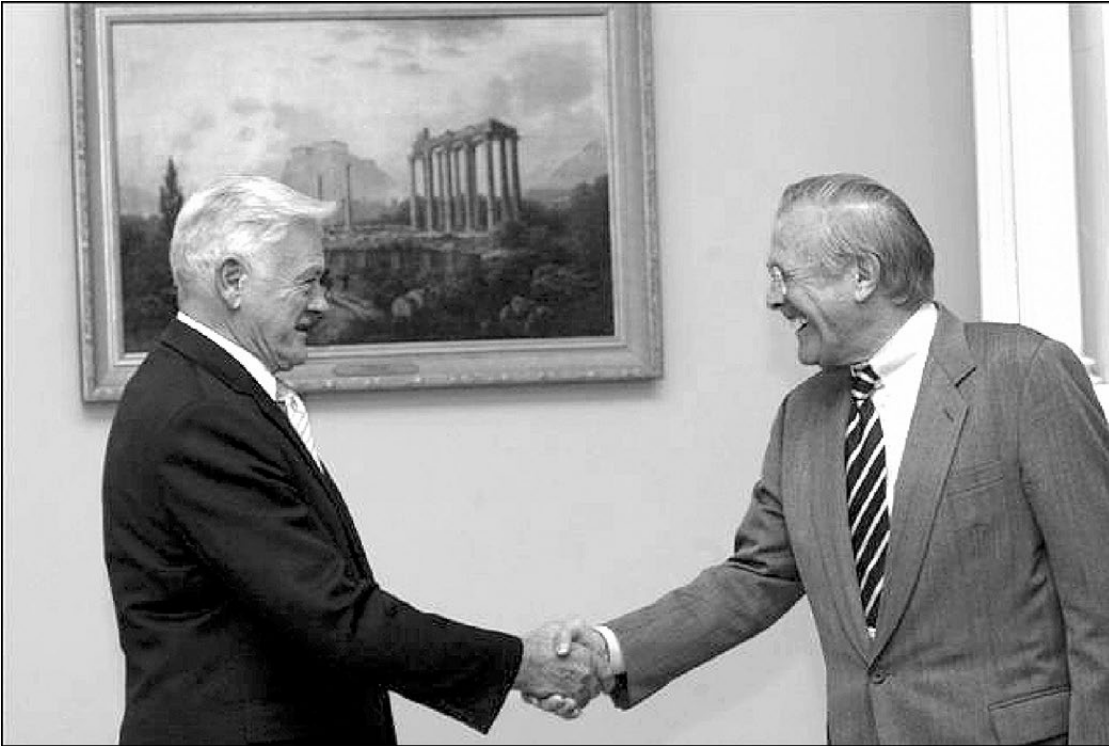
"Jie dirba visą būtiną darbą. Šia prasme, praktiniame lygmenyje, viskas gerai. Kartoju, kad sutartis įsigaliotų, būtina abiejų šalių gera valia. Svarbu, kad mūsų siena turėtų gerą teisinį pagrindą. Tai svarbu ne tik Estijai, bet ir visai Europos Sąjungai. Teisinė pusė svarbi pasieniečiams, muitininkams, policijai. Todėl išspręsti sutarčių problemą būtų naudinga", - pažymėjo U.Paetas.

Jis pabrėžė, kad Estija tikisi permainų politikos srityje. "Žvelgiant į mūsų politinių ryšių raidą, buvo per mažai galimybių atvirai apsvarstyti istorijos klausimus, - mano ministras. - Viliamės, kad emocinė kliūtis bus įveikta, santykiei pasikeis, ir mes galėsime atvirai svarstyti visas problemas".

Atsakydamas į klausimą, kokie yra Estijos užsienio politikos svarbiausi klausimai, ministras pažymėjo, kad "remti naujas demokratijas - mūsų užsienio politikos priedermė". "Geri santykiai su savo kaimynais taip pat yra mūsų kasdienio darbo dalis. Mes norime aktyviai dalyvauti plėtojant ES ir Rusijos, NATO ir Rusijos santykius. Be abejonės, mums svarbūs geri santykiai su visais kaimynais, tarp jų - su Rusija", - pridūrė U.Paetas. *Delfi*

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus priėmė su darbo vizitu Vilniuje viešintį Jungtinių Amerikos Valstijų gynybos sekretorių Donald H. Rumsfeld. JAV gynybos sekretorius dalyvavo NATO – Ukrainos gynybos ministrų neoficialiose konsultacijose. Lietuvos vadovas atkreipė JAV gynybos sekretoriaus dėmesį, kad Rusija Karaliaučiaus srityje sutelkė neproporcingai dideles karines pajėgas. Kaip liudija Rusijos naikintuvo avarija Lietuvos teritorijoje, tai padidina galimų incidentų riziką.

www.president.lt

SOCIALDEMOKRATAS SKUNDŽIASI, KAD NEIGIAMA NUOMONĖ APIE RUSIJĄ

Socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotojas Vytenis Andriukaitis ragina atšaukti neseniai Seime priimtą rezoliuciją, kurioje pateikiamas politinis Rusijos naikintuvo "Su-27" avarijos Lietuvoje vertinimas. Taip pat V.Andriukaitis ragina iš esmės keisti santykių su Rusija politiką, Rusiją pripažįstant strategine Lietuvos partnere.

Tokius siūlymus buvęs parlamentar V.Andriukaitis išdėstė savo parengtame "Memorandume dėl Lietuvos ir Rusijos santykių". Minėtą memorandumą V.Andriukaitis šią savaitę išsiuntinėjo Socialdemokratų frakcijos Seime nariams, partijos vadovybei.

Pažymėdamas, kad Rusija yra strateginė Europos Sąjungos ir NATO partnerė, V.Andriukaitis taip pat pastebi, jog Lietuvos ir Rusijos santykiai, anot jo, "neatitinka šios strateginės partnerystės dvasios". "Neramina ir tai, kad viešosios nuomonės apklausos Rusijoje rodo, jog ir eiliniai Rusijos piliečiai vis labiau linksta manyti, jog Lietuva yra tarp ne draugiškų Rusijai šalių. Lietuvoje taip pat vyrauja konservatyviųjų politikų ir politologų bei apžvalgininkų formuojamos neigiamos tendencijos Rusijos atžvilgiu. Jas dažnai sustiprina ir Seimo pirmininko, užsienio reikalų ministro pasisakymai, o taip pat ir šalies prezidento laikysena", - rašo V.Andriukaitis.

Socialdemokrato teigimu, akivaizdus pašlijusių Lietuvos ir Rusijos santykių pavyzdys - neseniai Seimo priimta rezoliucija, įvertinanti incidentą, kai rugsėjį į Lietuvą atklydo ir sudužo raketomis ginkluotas

Rusijos naikintuvas "Su-27".

Rezoliucijoje, kurią parengė parlamentinis Valstybės saugumo ir gynybos komitetas, konstatuojama, kad "Rusijos vykdomi Lietuvos oro erdvės pažeidimai yra pasikartojančio pobūdžio", pažymima, jog Rusija neužtikrina savo karinių ginkluotų orlaivių skrydžių saugumo, o tokie skrydžiai arti Lietuvos ir kitų ES ir NATO sąjungininkių oro erdvės kelia grėsmę. Vyriausybei siūloma "tobulinti ir stiprinti nacionalinės bei regioninės oro erdvės stebėjimo, kontrolės ir valdymo sistemą", numatant tam reikiamas lėšas.

Rezoliucijoje pasisakoma už Karaliaučiaus srities, į kurią skrisdamas Lietuvoje sudužo Rusijos naikintuvas "Su-27", demilitarizavimą. Jo manymu, šioje rezoliucijoje yra ir prieštaravimų, ir sąvokų neatitikimo. Esą ir "demilitarizavimo" terminas vartojamas nesuvokiant jo tikrosios reikšmės. "Jei norime ką nors demilitarizuoti, tai pirmiausia turime turėti neginčijamus įrodymus, kad: šalis vykdo visuomenės gyvenimo, ūkio pajungimą karo rengimo tikslams; pritaiko karinių organizacijų formas ir metodus įvairioms visuomeninio gyvenimo ir ūkio sritims; gausina kariuomenę ir ginkluotę, besirengdama agresijai; ruošiasi ar jau vykdo karinius veiksmus. Šiandien dar yra valstybių, kurioms taikomas militaristinės valstybės statusas ir prieš jas imamasi tam tikrų priemonių (pvz., Šiaurės Korėja). Bet nesu girdėjęs, kad tai būtų taikoma Rusijai", - rašo V.Andriukaitis.

Socialdemokrato manymu, užuot kalbėjusi apie Kara-

liaučiaus srities demilitarizavimą, Lietuva geriau galėjo pasisiūlyti į pagalbą Rusijai, užtikrinant jos karinių orlaivių skrydžių saugumą, padedant modernizuoti tas srities karines bazes, kad šios atitiktų ekologinius, sveikatos, saugumo aukštesnius standartus. "Mano įsitikinimu, ši rezoliucija prieštarauja Seimo ratifikuotoms Lietuvos ir Rusijos sutartims. O taip pat ir NATO bei ES puoselėjamai partnerystės su Rusija dvasiai. Todėl mūsų frakcija turėtų reikalauti šios rezoliucijos atšaukimo", - savo parengtame memorandumė rašo V.Andriukaitis.

Jis taip pat ragina partijos bendražygius apsipręsti dėl esminių santykių su Rusija nuostatų. V.Andriukaitis siūlo pripažinti, jog "pati kovojusi prieš SSRS ir ją išardžiusi, Rusija negali būti kaltinama už SSRS įvykdytą Lietuvos aneksiją ir inkorporaciją", taigi ir SSRS okupacijos žalos atlyginimo klausimas Rusijai, socdemo manymu, neturėtų būti adresuojamas. V.Andriukaitis siūlo ilgam laikui išaldyti arba visai atšaukti konservatorių valdymo laikais priimtą SSRS okupacijos žalos atlyginimo įstatymą. Be to, vienas socialdemokratų vadovų ragina nesibaiminti Rusijos siekių pajungti Lietuvą savo įtakai per energetiką bei kitus dalykus.

"Priklausomybė yra arba negatyvi, arba pozityvi. ES pabrėžia teigiamos priklausomybės naudą: bendra ekonominė, teisingumo ir saugumo, mokslo ir kultūros ir kt. erdvė tarp ES ir Rusijos yra tokios pozityvios priklausomybės pavyzdys. Ir mums reikia di-

D. RUMSFELD DĖKOJA LIETUVAI UŽ PAGALBĄ NARYSTĖS NATO SIEKIANČIAI UKRAINAI

Vilnius, spalio 23 d. (ELTA). Vilniuje viešintis JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld dėkoja Lietuvai už dalyvavimą Ukrainos "oranžinėje" revoliucijoje ir pagalbą šiai šaliai siekiant narystės NATO.

Atvykęs į Vilnių dalyvauti neformaliose aukšto lygio Aljanso ir Ukrainos konsultacijose D. Rumsfeld sekmdienio vakarą susitiko su prezidentu Valdu Adamkumi. Svečias su Lietuvos vadovu aptarė dvišalius ryšius, Ukrainos siekį prisijungti prie NATO ir kitus aktualius klausimus.

D. Rumsfeld padėkojo mūsų šaliai už dalyvavimą praėjusių metų pabaigoje Ukrainoje vykusioje "oranžinėje" revoliucijoje, paramą šios valstybės euroatlantišiams siekiams ir vykdomoms re-

formoms.

Kaip po susitikimo vykusioje spaudos konferencijoje pažymėjo V. Adamkus, Lietuvos specialistai stengiasi padėti Ukrainai, remdamiesi patirtimi, kurią įgijo per gana trumpą mūsų šalies kelią į NATO. "15 metų - labai trumpas laikas, bet mes įrodėme Aljansui, kad galime tą padaryti. Ukraina yra daug didesnė, turi didesnius šaltinius, ir, mano įsitikinimu, jie tikrai su visų mūsų pastangomis tą patį padarys, ką padarėme ir mes", - kalbėjo prezidentas.

Anot jo, JAV gynybos sekretoriaus apsilankymas Vilniuje patvirtina glaudžius dvišalius Lietuvos ir JAV ryšius.

Savo ruožtu D. Rumsfeld prisiminė viešnagę Vilniuje 1991 metų gegužę ir gyrė Lietuvą už per keliolika metų padarytą pažangą. **LGITIC**

RUSIJOS KARINIS TRANSPORTO LĖKTUVAS PAŽEIDĖ ESTIJOS ORO ERDVĘ

Estijos gynybos pajėgų vyriausiasis štabas teigia, kad Rusijos karinis transporto lėktuvas An-26 spalio 24 d. 13 val. 46 min. vietos laiku įskrido be leidimo į šalies oro erdvę netoli Vaidlo salos. "Lėktuvas, skridęs Karaliaučiaus link, įsibrovė 0,2 jūrmylės į Estijos oro erdvę ir buvo joje ne mažiau kaip minutę", - pranešė šalies Vyriausiasis štabas. Pasak štabo atstovo, sienos paže-

dinti pozityvios tarpusavio priklausomybės naudą (tranzitas, prekyba, gamyba ir t.t.). Nesijungimo į posovietines erdves koncepcija paseno, ji neturi nei turinio, nei prasmės. Lietuva turi didinti savo bendravimą su Rusija ir NVS, prisidedama prie ES-Rusijos strateginės partnerystės ir ES bei naujųjų kaimynų strategijos išvystymo. Lietuva turi kuo skubiau perkelti Rusijos-ES "Kelio gairių" (Road map) nuostatas į savo dokumentų veiksmų planus", - rašo V. Andriukaitis.

2004 metais tuometinis Seimo pirmininko pavaduotojas V.Andriukaitis kartu su dar dviem parlamentarais buvo įtartas paėmęs kyšį. Seimui nesutikus, kad parlamentariai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn, įtarimus neigęs V.Andriukaitis pats atsisakė Seimo nario mandato.

Šiuo metu V.Andriukaitis yra premjero Algirdo Brazausko vadovaujamos LSDP pirmininko pavaduotojas, socialdemokratinės minties Socialinių ir ekonominių tyrimų instituto direktorius. **Delfi**

dimą užfiksavo Estijos oro erdvės stebėjimo centras.

Estijos gynybos pajėgų vyriausiojo štabo pareigūnai teigia, kad rusų lėktuvas turėjo skrydžio planą, o transponderis, perduodantis informaciją apie lėktuvą, buvo įjungtas. Štabo žiniomis, lėktuvas užmezgė ryšį su Talino skrydžių valdymo centru. Grėsmės civiliniams lėktuvams jis nekėlė. Rusijos kariškiai ketina patikrinti estų teigimą, kad buvo pažeista šios šalies oro erdvė. Kaip Rusijos naujienų agentūrai *Interfax* pranešė Rusijos KOP oro eismo valdymo budėtojas, "duota užduotis paimti lėktuvo An-20 objektyvios kontrolės medžiagą ir išsiaiškinti, ar iš tikrųjų jis pažeidė Estijos oro erdvę". Budėtojas pažymėjo, kad "ruožą prie Vaidlo salos sunku perskristi bet kurio tipo lėktuvui, nes čia atstumas tarp dviejų valstybių labai siauras". "Gana sunku nustatyti ir patį faktą, kad lėktuvas neva įsibrovė į Estijos oro erdvę 300 metrų, kaip tai teigia Talinas", - sakė Rusijos karinis pareigūnas. **Delfi**

ŠIAURĖS EUROPA REIKALAUJA AIŠKESNĖS ES POLITIKOS RUSIJOS ATŽVILGIU

Šiaurės Europos ir Baltijos šalių vadovai reikalauja aiškesnės Europos Sąjungos politikos Rusijos atžvilgiu, remdamasi tinklalapiu "Euobserver". Po Šiaurės Europos ir Baltijos šalių vadovų susitikimo Islandijos sostinėje Reikjavike (Nukelta į 6 psl.)

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas (dešinėje) priėmė Lietuvoje Rusijos Federacijos Valstybės Dūmos Draugystės su Lietuva grupės narių delegaciją, vadovaujamą Viktor Opekunov, spalio 25 d.

LRS nuotr.

IRAKE TARNAUJANTYS LIETUVIAI PO KELERIŲ METŲ DIDŽIUOSIS SAVO DARBU

Vilnius, spalio 23 d. (ELTA). Lietuva pati turėtų nuspręsti, ar išvesti savo karius iš Irako, teigia Vilniuje viešintis JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld. Jo teigimu, prie tarptautinės operacijos prisidėję kariai po kelerių metų didžiuosis savo darbu.

"Ne man reikia vardyti argumentus (kodėl reikėtų dalyvauti tarptautinėje operacijoje - *ELTA*). Bet manau, kad žmonės, kurie dabar tarnauja Irake, po penkerių metų grįžę ir pamatę, ką nuveikė, tuo didžiuosis", - sekmadienį žurnalistams teigė aukštas JAV pareigūnas.

"Sprendimą dėl ginkluotųjų pajėgų dalyvavimo tarptautinėje operacijoje priėmė Lietuva. Gerbiame jį. Norint priimti tokį sprendimą, reikia politinės ir asmeninės karių drąsos", - kalbėjo svečias.

Krašto apsaugos ministerijos pateikiamais duomenimis, šiuo metu tarptautinėse taikdariškose operacijose dalyvauja apie 260 Lietuvos karių, didžioji dalis - Irake ir Afganistane.

Jungtinių Valstijų vadovaujamoje karinėje operacijoje Irake šiuo metu dalyvauja penkios Lietuvos misijos.

Šeši kariškiai tarnauja Lenkijos vadovaujamos daugiatautinės divizijos štabe, penki kariškiai - Didžiosios Britanijos vadovaujamos daugiatautinės divizijos štabe Basroje, du - daugianacionalinių pajėgų štabe Bagdade.

53 karių būrys LITCON-5 iš Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono tarnauja Danijos bataliono sudėtyje prie Basros. Lenkijos atsakomybės rajone 49 karių LITDET-4

būrys iš Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotojo pėstininkų bataliono tarnauja Lenkijos divizijos sudėtyje Al Hilos mieste.

Jau trejus metus Lietuvos karo medikai dalyvauja Eurokorpuso vadovaujamoje tarptautinėje taikos operacijoje Afganistane Tarptautinių saugumo paramos pajėgų (angl. - International Security Assistance Force, ISAF) sudėtyje. Šiuo metu du Lietuvos karo medikai tarnauja Afganistane Vokietijos vadovaujamoje karo lauko ligoninėje Kabule.

Pavasariį Lietuva pradėjo vadovauti Afganistano Goro provincijos atkūrimui. Ši misija Lietuvai yra vienas didžiausių tarptautinių projektų. Provincijos atkūrimo grupės veikloje taip pat dalyvauja JAV, Didžiosios Britanijos ir Dani-

(Atkelta iš 6 psl.)

ŠIAURĖS EUROPA...

surengtoje spaudos konferencijoje Švedijos ministras pirmininkas Goran Persson sakė: "Prancūzija turi poziciją dėl Rusijos, Vokietija taip pat ją turi, tačiau Briuselis neturi aiškos pozicijos Rusijos atžvilgiu". Švedijos premjeras pabrėžė, kad ES turi turėti aiškią poziciją Rusijos atžvilgiu, kuria galėtų remtis Šiaurės ir Baltijos šalys. "Kitu atveju kyla grėsmė, kad mažosios Baltijos šalys gali atsidurti tarp dviejų ugnių", - sakė jis. Lietuva, Latvija ir Estija nėra Šiaurės Ministrų Tarybos narės, tačiau artimai bendradarbiauja su Skandinavijos šalimis. Susitikimo metu buvo sutarta, kad Šiaurės ir Baltijos šalys neketina ES viduje įkurti atskiro bloko, tačiau ketina ir toliau glaudžiai bendradar-

jos kariai, Islandijos savanoriai, Lietuvos civiliai pareigūnai. Šios grupės pagrindinės užduotys - stiprinti Afganistano valdžios įtaką Goro provincijoje, padėti vietinėms saugumo struktūroms kurti saugią aplinką ir stabilumą, sudaryti tinkamas sąlygas provincijai ir valstybei atkurti tarpininkaujant ir skatinant įvairių valstybinių ir nevyriausybinių organizacijų veiklą provincijoje.

Referendumo dėl Konstitucijos išvakarėse, Irako mieste Basroje prieš danų kuopos koloną, kurioje su šarvuočiais važiavo ir Lietuvos kariai iš LITCON-6 būrio, buvo iš pasalų susprogdintas pakeleje padėtas sprogmuo. Buvo lengvai apgadintas šarvuotis, kuriuo važiavo Lietuvos kariai, tačiau žmonės nenukentėjo.

biauti.

"Toks bendradarbiavimas yra labai vaisingas ir tampa vis vaisingesnis", - teigė Latvijos vyriausybės vadovas Aigaras Kalvytis. Susitikimo metu taip pat neišvengta Šiaurės Europos dujotiekio temos. Tiesiogiai neminėdamas Rusijos, G. Persson sakė, kad bendradarbiavimas energetikos srityje negali būti paremtas tik vienu energijos šaltiniu ar energijos tiekimu tik iš vienos šalies.

Kalbėdamas apie dujotiekio tiesimą Baltijos dugnu iš Rusijos į Vokietiją, Lietuvos ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas sakė manąs, kad dujotiekis turėtų eiti Baltijos jūros pakrante, o ne kirsti ją. "Tokiu būdu energija būtų galima aprūpinti Kaliningradą, o Lietuvai tai taip pat būtų naudinga", - sakė Lietuvos Vyriausybės vadovas. *LGITIC*

LIETUVOS AMBASADORIUS JAV ŠIAULIŲ UNIVERSITETE

Šiauliai, spalio 25 d. Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose Vygaudas Ušackas š.m. spalio mėn. 25d. Šiaulių universitete skaitė paskaitą tema: "Lietuva ir globalizacijos iššūkiai". Kalbėdamas universiteto studentams ir dėstytojams, Lietuvos diplomatas pažymėjo, kad tik bendromis pastangomis, suvienijant žmogiškuosius ir finansinius išteklius bei tikslingai juos panaudojant, galima pasiekti proveržį žinių ekonomikos srityje bei efektyviai konkuruoti vis labiau laisvėjančioje, protekcionizmo ir subsidijų atsikratančioje tarptautinėje ekonomikoje.

V.Ušackas: "Pirmuosius 15 atstatytos nepriklausomybės metų mes išnaudojome itin sėkmingai - atkūrėme demokratinę bei laisvą rinką reguliuojančias institucijas ir teisės normas, tapome ES ir NATO nariais, sukūrėme prielaidas tolesnei ekonomikos plėtrai. Dabar prieš mus naujas, gal ne tiek akivaizdus, tačiau labai sudėtingas ir kompleksiškas iššūkis, kurio esmė - pasiruošti konkuruoti ir nugalėti globalioje žinių ekonomikoje bei barjerus naikinančioje tarptautinėje prekyboje."

Lietuvos ambasadorius JAV pabrėžė galimybės kiekvienam Lietuvos piliečiui nemokamai naudotis internetinėmis priemonėmis viešosiose bibliotekose svarbą bei pažymėjo kaip tik šiuo metu užsimezgušį Lietuvos Vyriausybės, bibliotekinių draugijos ir aljanso "**Langas į ateitį**" bendradarbiavimą su "Bill and Melinda Gates Foundation," suteikiantį vilčių, jog vis didesnė Lietuvos visuomenės dalis, ypač kaimiškose vietovėse, gaus nemokamą prieigą prie interneto.

"Tikiuosi, kad Šiaulių universiteto studentai bus tarp pirmųjų, kurie ims "XXI-ojo amžiaus švietėjiškos M.Valančiaus veiklos", apmokant gyventojus virtualaus pasaulio paslapčių", kalbėjo diplomatas, paminėdamas, kad universiteto studentai, bendradarbiaujant su aljansu "Langas į ateitį", galėtų atlikti praktiką Viešojo interneto prieigų centruose bei perduoti suaugusiems, vyresniojo amžiaus žmonėms interneto naudojimo ir kompiuterinio raštingumo žinias.

Kalbėdamas apie mokslo sistemos Lietuvoje plėtojimą labiau pragmatiška vaga, V. Ušackas atkreipė dėmesį į Žinių ekonomikos forumo Lietuvoje (ŽEF) verslo ir mokslo bendradarbiavimo komiteto išvadą, kad šalies "mokslo tyrimų komercinimas vyksta lėtai ir vangiai."

V.Ušackas: "Tikiuosi, kad

žinių ekonomikos forumo pateiktos rekomendacijos - tokios, kaip nedidelių, lanksčių įmonių prie mokslo įstaigų steigimas, - taps valdžios, verslo ir universitetų bendradarbiavimo kelerodžiu, tobulinant teisės aktus, skiriant ir pritraukiant reikiamus išteklius, kurių dėka gali būti sukurta palanki aplinka Lietuvos universitetams tapti reikšmingais inovacijų šaltiniais." **Lietuvos ambasadorius** pasidžiaugė, kad vis daugiau šalies verslo vadų ir politikų pripažįsta poreikį kurti naujos kartos produktus, imasi iniciatyvos identifikuoti specializacijos nišas, įdiegiant technologines naujoves bei sukuriant didesnę pridėtinę vertę nešančias prekes.

"Manyčiau, kad toks agresyviai konstruktyvus, o ne pesimistiškai protekcionistinis požiūris Lietuvai atvers kelią sėkmingoms investicijoms, modernizacijai, specializacijai. Tai sukurs prielaidas ne tik stiprinti atskirų įmonių, bet ir, apskritai, visos Lietuvos ekonomikos atvirumą ir konkurentiškumą," kalbėjo Lietuvos diplomatas. Pažymėjęs, kad pagal suaugusiųjų švietimą Lietuva yra ES valstybių sąrašo gale, ambasadorius V.Ušackas pabrėžė būtinybę skirti didesnę dėmesį nuolatiniam darbuotojų tobulinimui ir perkvalifikavimui. "Kuo daugiau žmonių įžvelgs globalizacijos siūlomas galimybes ir atsiveriančias nišas, o svarbiausia – bus motyvuoti ir sugebės taip organizuoti veiklą, kad šias galimybes realizuotų ir atsiveriančias nišas užpildytų produktais ir paslaugomis iš Lietuvos – tuo greičiau Lietuva atsidurs XXI- globalizacijos ir žinių ekonomikos - amžiaus "sėkmės valstybių" sąrašė, Šiaulių universitete kalbėjo V.Ušackas.

Vizito Šiaulių universitete metu Lietuvos ambasadorius susitiko su Šiaulių rajono meru Algimantu Gaubu, rektoriumi prof. habil.dr. Vincu Lauručiu, universiteto prorektorais doc. Juozu Pabrėža ir prof. Vaclovu Tričiu, Senato pirmininku prof. Aloyzu Gudavičiumi, Socialinių mokslų fakulteto prodekanu Liongina Juozaitiene, Kaimo plėtros tyrimų centro direktoriumi Jonu Jasaičiu, kitais universiteto dėstytojais, o taip pat Šiaulių pramoninkų ir verslininkų asociacijų vadovais. Ambasadorius V.Ušackas aplankė Šiaulių rajone, Egėliškių kaime, gyvenančią Zosės ir Aloyzo Kairių daugiavaikę šeimą, ir jiems padovanojo kompiuterį - Šiaulių Rotary klubo ir ambasadoriaus V.Ušacko asmeninę dovaną-labdarą.

Lietuvos ambasados inf.

BALFO šventės Los Angeles mieste meninės dalies atlikėjai: Rimtautas Dabšys-bosas, Antanas Polikaitis-baritonas, Bronius Seliukas-antras tenoras, Emanuelis Jarašūnas-pirmas tenoras. Akompanavo muzikė Raimonda Apeikytė.

Inos Petokas nuotr.

LOS ANGELES BALFas NENULEIDŽIA DARBŠČIŲ RANKŲ

Spalis – BALFo mėnuo. Šios organizacijos Los Angeles atstovai niekad neleidžia mums to užmiršti. Kiekvieną metų spalio mėnesį ruošia pokylį – vaišina, linksmina, renka aukas. Šiemet tai progai susirinkome šv. Kazimiero parapijos salėn spalio 16-tą.

Skyriaus pirmininkas Rimtautas Dabšys tarė sveikinimo žodį ir pakvietė Reginą Jogienę šventę praveisti. Klebonas Stanislovas Anužis visus ir viską palaimino, minutės susikauptu paminėti mirusieji.

Garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas savo kalboje gražiai ir su dėkingumu prisiminė BALFo pagalbą stovyklose ir jų nuveiktus darbus iki šiolei, tuo pačiu pabrėždamas, kad BALFas ir dabar dar labai reikalingas, nes vargšų Lietuvoje dar yra daug. Pranešėja Regina Jogienė paskaitė poetės Danos Mitkienės gerai žinomą Odę BALFui.

Audringais plojimais prasidėjo meninė šventės dalis – į sceną išėjo visad laukiamas ir

labai pasiilgtas Los Angeles Vyrų kvartetas, o prie pianino atsisdėjo muzikė – kompozitorė Raimonda Apeikytė, be kurios losangeliečiai kvarteto negali net įsivaizduoti.

Kvartetą sudaro Rimtautas Dabšys – bosas, Emanuelis Jarašūnas – pirmas tenoras, Antanas Polikaitis – baritonas, Bronius Seliukas – antras tenoras ir jiems akompanuoja muzikė Raimonda Apeikytė. Jie publikai patiekė aštuonių dainų puokštę – septynias žinomas ir labai pasiilgtas ir vieną naują, už kurią čia pat padėkojo Raimondai. Dainavo: “Kariškų dainų pynė”, “Po auksiniais beržais” (nauja), “Šiaurės pašvaistė”, “Aras”, “Kai aš einu”, “Aguona”, “Sidabrinė gija” ir “Rožių tango”. Apdovanoti puokštėm gėlių ir publikai nenustojant prašyti daugiau, visų malonumui dar sudainavo žaismingąjį “putojantį alutį”. Sužavėti ir net sujaudinti tokia puikia programa, pakilę svečiai ilgais ir griausmingais plojimais iš-

reiškė šiam taip losangeliečių mylimam penketukui savo nuoširdų pasigėrėjimą.

Buvo kulinarės Antaninos Uldukienės puikūs pietūs, Kalifornijos vynas, tortai ir smagūs pašnekesiai, kuriam laikui pertraukė įdomią loteriją, kurią pravedė, su ponijū Laimos Jarašūnienės ir Onutės Bernienės vikria pagalba, vienas iš keturių – Bronius Seliukas. Išdininkas Eugenijus Vilkas paskaitė ilgą ir gausų aukotojų sąrašą, kaip ir visada pirmiausia paminėdamas Adelę Balsienę, kuri kiekvienos BALFo šventės proga įteikia šiai kilniai organizacijai dviejų tūkstančių dolerių čekį. Garbė jai. Skyriaus pirmininkas, taip pat vienas iš kvarteto, Rimtautas Dabšys, uždarymo žodyje nepagailejo gražios padėkos kalbėtojui, programos atlikėjams ir tiems, kurie dirba, aukoja, dalyvauja ar kuo nors prisideda prie BALFo veiklos.

Užsklandai telieka palinkėti, kad kol yra vargšų, gyvuotų ir BALFas, bet tuo pačiu, kad kada nors ateitų tas palaimintas laikas, kai skurdo Lietuvoje nebėbus.

Rūta Sakienė

CICERO, IL

CICERO LIETUVIŲ TELKINIO NAUJIENOS

Šio mėnesio pabaigoje jau sueis 56-ri metai nuo tos dienos, kada šias eilutes rašantis pasiekė JAV krantus, o sekančią popietę atsirado Cicero lietuvių telkinyje, kuris tada buvo gausus mūsų tautiečiais. Jų skaičius dar bent pora metų didėjo. Su juo plėtėsi ir lietuviška veikla.

Deja, tas tęsėsi tik maždaug 3 dešimtmečius, o tada vėl pradėta keliauti atgal. Per paskutinius 10 metų lietuviškojo telkinio eiles šiek tiek papildė naujieji ateiviai iš tėvynės, tačiau, gaila, kad jų Ciceroje nėra daug.

Šiuo metu svarbiausieji lietuvių susibūrimai sukasi apie mūsų tautiečių pastatytą Šv. Antano parapijos bažnyčią ir jos pastatą. Bažnyčioje sekmdieniais vis laikomos lietuviškos mišios, o po jų renkamosi į mūsiškiams skirtą kambarį kavutei ir pokalbiams, o kartais didesniems minėjimams duodama ir salė.

Smagu, kad rudenį atėjus mūsų tautiečiai vėl gausiau pradeda lankyti lietuviškas pamaldas. Spalio 16 d. ryto šv. Mišiose, kurias laikė Lietuvon išvykusį kun. Kęstutį Trimaką pavaduojantis kun. Jaunius Kelpšas, buvo apsilankę šimtas vienuolika žmonių (visą spalio mėnesį vyskupijos patvarkymu

SUSITIKIMAS

Š. m. spalio 20 d. Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius susitiko su naujai išrinktu Cicero meru Larry Dominick. Susitikime taip pat dalyvavo JAV Lietuvių bendruomenės Cicero apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus ir Cicero savivaldybės Įvairių kultūrų bendrijos prezidentas Frank Aguilar. Susitikimo metu A. Daunoravičius supažindino merą su lietuvių bendruomenės Cicero mieste istorija, papasakojo apie lietuvių įkurtą Šv. Antano parapiją, kasmet Cicero mieste vykstančius Lietuvos valstybės atkūrimo dienos – Vasario 16-osios – minėjimo ir kitus kultūrinius renginius. Cicero meras buvo supažindintas ir su vienintele JAV tautine Lietuvių Opera, ateinančiais metais minėsiančia 50-ąsiais veiklos metines.

L. Dominick pažymėjo, kad jis pripažįsta ir vertina lietuvių indėlį į Cicero vystymą ir užtikrina remsiantis įvairius vietas lietuvių renginius.

Vėliau įvykusio atskiros susitikimo su Cicero savivaldybės Įvairių kultūrų bendrijos prezidentu F. Aguilar buvo aptarti konkretūs lietuvių kultūros pristatymo Cicero mieste projektai.

yra skaičiuojamos galvos).

Parapijos biuletenio lietuviškame puslapyje yra skelbiama, kad kun. J. Kelpšas galėtų aplankyti sergančius mūsų tautiečius, kurie gydomi namuose ar ligoninėje. Dėl šių reikalų galima kreiptis tiesiai į kunigą, tel. 773-523-1402.

Praėjusios savaitės biuletenyje yra pranešama apie kartą per mėnesį klausomas išpažintis lietuvių kalba. Tai buvo daroma spalio 20 d. nuo 5 val. vakaro. Po to buvo atnašaujamos šv. Mišios lietuviškai.

Taip pat biuletenyje randame žinią, kad Cicero BALF'o skyrius, kaip ir kiekvieną spalio mėnesį vykdo aukų rinkimo vaju. “Aukodami šalpai, padėsime nelaimingiesiems varge”, - taip sakoma pranešime.

Sekmdieninis lietuvių subūvimas

Spalio 16 d. – sekmdienį po lietuviškų pamaldų mūsų tautiečiai buvo gausiau susirinkę ir į “kavinę” – lietuviams skirtą patalpą šv. Antano parapijos buvusios mokyklos pastate.

Čia, kaip paprastai, programą pravedė Cicero lietuvių kolonijos veteranas dr. Petras Kisieliū. Jis susirinkusiems pristatė viešnią iš Darien, U. – Virginiją Šiškauskaite, kuri, neseniai grįžusi iš Lietuvos, trumpai, pristatė ten matytus gražius vaizdus. Kai buvo paklausta apie liūdnoją gyvenimą kaime, Virginija pabrėžė, kad šį kartą norinti kalbėti apie šviesius reiškinius tėvynėje.

Kalbėtojų tarpe buvo ir visuomenės veikėja Marija Remienė, kuri apibūdino išvakarėse Jaunimo Centre vykusį *Draugo* dienraščio surengtą Los Angeles “Retro” grupės pasirodymą. Ji pažymėjo kad žiūrovai neužpildė salės ir lankytojų galėjo būti daugiau. Dėl to kaltę sumetė “Mango” merginoms, kurios tuo pačiu metu koncertavo Willowbrooke.

ALT'o pirmininkas Saulius Kuprys visus pakvietė atsilankyti į Amerikos Lietuvių kongresą.

Taip pat čia išsivystė diskusijos apie Karaliaučiaus kraštą ir kai kurie kalbėtojai priminė šios srities lietuvišką praeitį. Diskusijose dalyvavo ir dabar gana daug laiko Lietuvoje praleidžiantis, anksčiau lietuvių spaudoje nemažai bendradarbiavęs žurnalistas Vytautas Zalatorius.

Čia norėtusi pacituoti anksčiau minėtoji parapijos biuletenio lietuviams skirtą puslapį (jį sumaniai redaguoja Vida Kuprytė, kurią galima pasiekti telefonu 708-442-1472). Ten skaitome: “Atsiminkime pakviesti savo vaikus, draugus ir giminaičius į lietuviškas Mišias. Parodykime, kad lietuviai neapleidžia savo parapijos”

Edvardas Šulaitis

CELEVLAND, OH

MOKYTOJA IŠ CLEVELANDO

Rima Apanavičiūtė, buvusi clevelandietė, kur gimė, augo, dalyvavo cėlėje lietuvių organizacijų ir baigė studijas, jau 14 metų dirba kaip mokytoja Palm Coast, Floridoje. Jos dabartinė specialybė yra jaunųjų mokytojų apmokymas.

Paskutiniu metu ji buvo išrinkta dalyvauti š.m. lapkričio mėn. Japonijoje vykstančioje Fulbright Memorial Fund mokytojų programoje. Minėtas fondas parenka maždaug 600 dalyvių iš Amerikos, mokojo bei administracinio personalo.

Programos dalyviai lanko

Rima Apanavičiūtė

įvairias Japonijos mokslo įstaigas, susitinka su jų personalu bei studentais ir susipažįsta su Japonija, jos kultūra, mokslu bei pramone.

CHICAGO, IL

Pranešame, kad Illinois valstijos Cook apygardos išdo įstaiga, bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulatu Čikagoje ir Balzeko lietuvių kultūros muzieju, š. m. lapkričio 15 d., antadienį, 3 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) pristatys informacinius lankstinukus lietuvių kalba, skirtus Cook apygardos mokesčių mokėtojams. Visus maloniai kviečiame dalyvauti. Informaciją lietuvių kalba Cook apygardos mokesčių mokėtojams jau galima rasti Cook apygardos išdo įstaigos tinklapyje www.cookcountytreasurer.com.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, tęsdamas valstybinį vizitą Vokietijoje, dalyvavo Vokietijos Marshallo fondo organizuojamoje diskusijoje “Lietuvos indėlis formuojant politiką Juodosios jūros atžvilgiu” ir pasakė kalbą. Po diskusijos Lietuvos jis išvyko į Drezdeną. Čia apsilankė atstatytoje barokinėje Švč. M. Marijos bažnyčioje. Nors oficialus šventovės atidarymas planuojamas spalio 29 d., Lietuvos prezidentui buvo suteikta galimybė ją apžiūrėti. V. Adamkus yra pirmasis svečias, apsilankęs iš privačių aukų atstatytoje bažnyčioje, simbolizuojančioje susivienijusios Vokietijos atgimimą.

Prezidentas taip pat lankėsi Saksonijos žemės valstybinėje bibliotekoje, kurioje saugomi *Kvedlinburgo analai*. Šiuose rankraščiuose 1009 m. pirmą kartą minimas Lietuvos vardas. Yra sutarta, kad 2009 m. Lietuvai minint tūkstantmetį, Kvedlinburgo analai bus atvežti į mūsų šalį.

Vizito Vilniuje spalio 22 d. metu JAV Gynybos sekretorius Donald Rumsfeld išgirdo prašymą stiprinti NATO vykdomą Baltijos šalių oro apsaugos misiją. Tačiau vėliau per spaudos konferenciją paklaustas, kokias pamokas NATO davė katastrofa, kai rugsėjo 15-ąją keturiomis raketomis ginkluotas Rusijos lėktuvas Su-27, įskridęs į Lietuvos erdvę, sudužo Šakių rajone. D. Rumsfeld neskubėjo dalyti pažadų. Anot jo, išvados dar tik svarstomos, o NATO būtinai į jas atsižvelgs. Jis tik atkreipė dėmesį, kad būtina tobulinti Lietuvos radarų sistemą. Krašto apsaugos ministro Gedimino Kirkilo teigimu, Lietuva pažadėjo tęsti įsipareigojimus ir atnaujinti radarus. Teigiama, kad dėl senų radarų ir buvo laiku nesureaguota į sienos pažeidėją rugsėjo 15-ąją.

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus paskambino rinkimus į Lenkijos prezidento postą laimėjusiam Lech Aleksander Kaczynski ir pasveikino jį su pergale. Būsimą Lenkijos Respublikos prezidentą Lietuvos vadovas užtikrino, kad Lietuva ir Lenkija išlieka strateginėmis partnerėmis, o anksčiau pradėtas šalių bendradarbiavimas bus tęsiamas. V. Adamkus pabrėžė, kad ekonomikos srityje yra dar daug konkrečių darbų, kuriuos būtina nuveikti. Pokalbio telefonu metu jis mūsų šalies vadovui pažymėjo, kad Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo srityje yra pasiektas didžiulis įdirbis bei užtikrino sieksiantis, kad bendradarbiavimas tarp valstybių būtų tęsiamas. V. Adamkus busimam Lenkijos vadovui priminė, kad tarp mūsų šalių yra susiklosčiusi nerašyta tradicija – pirmasis prezidento vizitas vyksta į kaimyninę valstybę, ir pakvietė jį atvykti į Lietuvą.

Rusijos Federacijos premjeras Michail Fradkov spalio 24 d. pasirašė įsaką dėl bendros Rusijos ir Lietuvos demarkacinės komisijos sudarymo, pranešė vyriausybės atstovas spaudai. “Baigusi darbą komisija patvirtins protokolą, kuriame bus nurodytas sienos išsidėstymas, ir keletą papildomų dokumentų”, - sakoma įsake. Komisijos rusiškosios dalies pirmininku paskirtas Aleksej Obuchov. Komisijoje dalyvauja Federalinės saugumo tarnybos, Gynybos ministerijos ir Karaliaučiaus srities atstovai.

Lietuviai - labiausiai nykstanti tauta visoje ES. Lietuva per metus neteko daugiausiai gyventojų iš visų Europos Sąjungos šalių. Kaip rodo ES statistikos tarnybos "Eurostat" duomenys, 2004 metais Lietuvoje tūkstančiui gyventojų teko 6 žmonėmis mažiau nei 2003 metais. Iš viso per metus Lietuva neteko 20,5 tūkst. gyventojų. Po Lietuvos seka Latvija. Pernai tūkstančiui gyventojų čia teko 5,5 žmonėmis mažiau nei 2003 metais. Po Latvijos Estija (3), Vengrija (1,9), Vokietija (0,4), Lenkija (0,4). Nemažai gyventojų neteko ir Bulgarija (5,2) bei Rumunija (2,4), kurios kol kas nėra ES narės. Daugiausiai gyventojų padaugėjo Kipre (25,4), Airijoje (20), Ispanijoje (16,2). Iš ES naujokių gyventojų skaičius padidėjo Maltoje (7), Čekijoje (0,9), Slovakijoje (0,9), Slovėnijoje (0,6).

Visose 25 ES šalyse gyventojų skaičius padidėjo 5 asmenimis tūkstančiui gyventojų. Šių metų sausio 1 dieną 25 Bendrijos šalyse iš viso gyveno 459,5 mln. žmonių, tačiau daugiausiai ES gyventojų skaičius augo dėl imigrantų (1,9 mln.), kai natūralus gyventojų prieaugis ES šalyse tebuvo vos 0,4 mln.

Dauguma Baltarusijos gyventojų laiko Rusiją draugiškiausia šalimi. Tokią išvadą leidžia daryti Baltarusijoje surengtos nacionalinės apklausos rezultatai. Kaip pranešė Nepriklausomas ekonominių, socialinių ir politinių tyrimų institutas, daugiau kaip 70 procentų apklaustųjų pareiškė, kad būtent Rusijos Federacija draugiškiausiai elgiasi su Baltarusija. Į draugiškiausių šalių sąrašą baltarusiai taip pat įtraukė Ukrainą, Kazachstaną, Kiniją, Vokietiją. O didžiausiu Baltarusijos nedraugu daugelis šalies gyventojų laiko JAV. 56 procentai apklausos dalyvių priskyrė Jungtines Valstijas prie nedraugiškų valstybių. Apklausoje dalyvavo 1504 žmonės nuo 18 metų amžiaus.

NATO Generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer Vilniuje draugiškai sveikinas su ambasadore Ginte Damušyte, buvusią Lietuvos atstove prie NATO Briuselyje. *NATO nuotr.*

SVARBU IŠSAUGOTI TAUTINĘ TAPATYBĘ EUROPOS ŠALIŲ ŠEIMOJE

Vilnius, spalio 26 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, lankydamasis Drezdene, susitiko su Saksonijos ministru pirminku prof. dr. Georg Milbrandt. Prezidentas pažymėjo, kad šis susitikimas ne tik paskatins dar labiau domėtis Lietuvos ir Vokietijos istoriniais bei kultūriniais ryšiais, bet ir pasitarnaus stiprinant šalių santykius.

Saksonijos ministras pirmininkas atkreipė dėmesį, kad ši Vokietijos žemė yra labiausiai į Rytus nutolusi Vokietijos teritorija, todėl Saksonijos gyventojai su dideliu dėmesiu

seka įvykius Rytų Europoje. “Buvome sužavėti Jūsų indėliu sprendžiant politinę krizę Ukrainoje”, - sakė G. Milbrandt.

Pokalbio metu didelis dėmesys buvo skirtas problemoms, kurios būdingos komunistinę praeitį turėjusiems kraštams. V. Adamkus ir G. Milbrandt kalbėjosi apie tai, kaip išsaugoti tautinę tapatybę didelėje Europos šalių šeimoje, kaip puoselėti ir atskleisti unikalų kultūrinį paveldą.

Ministras pirmininkas taip pat pažymėjo, kad Saksonijai, turinčiai 4,3 mln. gyventojų, yra aktuali jaunų žmonių

emigracijos ir demografijos problema. Kitais metais Drezdene yra rengiamas tarptautinis kongresas, kuriame bus nagrinėjamos naujoms ES narėms būdingos demografinės ir emigracijos problemos. G. Milbrantas pakvietė į šį tarptautinį forumą atvykti ir Lietuvos specialistus.

“Nepaisant mūsų rūpesčių ir kasdienių problemų, ateityje ES matau kaip laisvą gyventojų bendriją, turinčią daug galimybių puoselėti žmonių iniciatyvą ir kūrybą, pagarbą vieni kitiems”, - sakė Lietuvos vadovas.

“Mums svarbu, kad didelėje politinėje erdvėje būtų atsižvelgta ir į mažų valstybių interesus, kad jų žodis būtų išgirstas”, - pabrėžė prezidentas. *www.president.lt*

GERA ŽINIA LIETUVAI

Londone lankėsi Seimo Tarpparlamentinės ryšių su Jungtine Karalyste grupės nariai teigia sužinoję, kad jau gruodžio mėnesį gali būti pasiektas susitarimas dėl 2007-2013 metų Europos Sąjungos finansinės perspektyvos. “Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministerija mums pa-

tvirtino, kad šitas susitarimas galimas”, - spaudos konferencijoje sakė Seimo narė socialdemokratė Birutė Vėsaitė, pavadindama tai “gera žinia Lietuvai”. Parlamentarės teigimu, prieštaravimų šiuo klausimu galbūt liko, nes buvo visokių gąsdinimų, kad finansinę perspektyvą reikia sieti su

žemės ūkio politika. “Tačiau manau, kad nebus dedama žemės ūkio politika ir jos reformavimas ant vienos svarstyklių lėkštelės, o finansinė perspektyva - ant kitos. Mes buvome patikinti, kad iš tikrųjų gruodžio mėnesį ES finansinė perspektyva bus pasirašyta”, - sakė B. Vėsaitė. *LGITIC*

Z.BRZEZINSKI RAGINA RUSIJĄ SUSITAIKYTI SU LENKIJA IR BALTIJOS ŠALIMIS

Profesorius Zbigniew Brzezinski pasikalbėjime dienraščiui *Moskovskij komsomolec* pareiškė esąs už Rusijos susitaikymą su Lenkija ir Baltijos šalimis. Pasak visame pasaulyje žinomo politologo ir buvusio JAV prezidento Jimmy Carter patarėjo valstybės saugumo klausimams, iniciatyvą šiuo klausimu turi parodyti Rusija. “Labai liūdna, kad nė viena Rusijos kaimynė neįsijaučia jai draugiškumo. Nėgana to, silpnesnės šalys dar labiau nemėgsta Rusijos dėl to, kad daugelį metų juto jos spaudimą”, - sakė Z.Brzezinskis. -

Milijonai baltų ir lenkų buvo ištremti į Sibirą, šimtai tūkstančių išžudyti, o jų šalys daugelį metų buvo priverstos pamiršti tautinį suverenitetą”.

Jo manymu, “tokia istorinė patirtis ilgiems metams sukelia nuoskaudą, kurią reikia įveikti abipusiu susitaikymu”. “Šiuo klausimu iniciatyvą turi parodyti stipresnė istoriniu požiūriu šalis. Taip buvo Vokietijos ir Prancūzijos bei Vokietijos ir tos pačios Lenkijos atveju”, - pažymėjo jis. “Rusija privalo taip pat pasielgti, kad susitaikytų su Baltijos šalimis ir Lenkija”. *ELTA*

Lietuva pradėjo Rusijos naikintuvo Su-27 nuolaužų perdavimo Rusijos atstovams procedūras. Kaip pranešė Krašto apsaugos ministerija, Kaune Juozo Vitkaus inžinerijos batalione pradedamas Lietuvoje sudužusio Rusijos karinio orlaivio Su-27 nuolaužų perdavimas Rusijos atstovams. Per pirmąjį etapą bus perduotos pavojingiausios medžiagos: aviacinė ginkluotė, kurią sudaro aviacinė patranka su sviediniais ir jų fragmentais, dvi artimojo mūšio raketos “oras-oras” R37, dvi vidutinio nuotolio raketos “oras-oras” R27, naikintuvo savisaugos nuo šiluminių ir radiolokacinių raketų sistemos fragmentus.

Leonas Milčius

KAI VERKIA CHRIZANTEMOS

Greit Vėlinės ir vėl pražydo chrizantemom
Asfalto pilko pakelė,
Į širdį beldžias, spalvom virpa
Vėlyvo rudenio gėlė.

Žiedai balti, rausvi, geltoni
Iš tolo liejas varsomis.
Žiedai, žiedai, juos perka žmonės
Čia, pakelėj, sustodami.

Greit Vėlinės, vėl degsim žvakę
Prie verkiančių gėla žiedų,
Paliksim juos tenai, prie tako,
Kur būti gera, bet graudu.

Gal vėjas drengs tą puošnų žiedą,
Gal pirmas šaltis pražudys.
Ir ko ta ašara nurieda,
Ko nusmelkia mintis,
– Svetys?

Greit Vėlinės ir vėl pražydo chrizantemom
Asfalto pilko pakelė,
Lyg nuskriausta prie rankų glaudžias
Gražiausia rudenio gėlė.

2002-10-29, Raudondvaris

Gero žodžio ir Motinoms reikia

Nedaug mes rašom Motinoms, nedaug,
Nedaug ir žodžių Joms gražių pasakom.
Užspausti jie tenai... giliai
Ir lauk – nelauk,
Numiršta netarti.
Tad jau vėliau,
Stovėdami,
Be žodžių atsiprašom.

Ne, ne todėl, kad jų nemokam, kad nežinom,
Kad nenorėtum švelniai jais lyg rankom Mamą apkabinti.
Kaip dovanos atgal mes niekad negražinam,
Taip pat ir žodžių tų pačių nesakom,
Kurie Motulės lūpomis
Prie lopšio,
Dar vaikystėj,
Visiems taip dosniai buvo išdalinti.

Kur besurast žodžius, kokius žodynus versti,
Kad jie skambėtų toj širdies maldoj,
Kurioj paguodos mokei rast
Ir melstis,
Kai baugios sutemos,
Nakties žaibai
Ar skausmas
Prislėgdavo mus pirkioje mažoj?

Aš nežinau ar rasiu žodžių skambančių šilčiau,
Negu, kad tie, kurie skambėdavo dainoj,
Kai glausdavai mus prie savęs?
Tada Tavo akis mačiau
Ir apkabinęs bučiavau,
Žadėjau augti didelis,
Stiprus
Ir geras.

Nedaug mes rašom Motinoms, nedaug
Ir žodžių pasakyt gražių ilgai nedrįstam.
Kada pražylam pagaliau,
Išmokstam gražbyliaut,
Knygas rašyti,
Žiūrėk, ir vėl širdies skausme paklystam -
Randi žodžius,
Tik Mamai jų nereikia jau.

2004-11-23, Raudondvaris

Dailininkės Vandos Dūdienės karpiny

Užgesai Tu lyg žvakė

Užgesai Tu lyg žvakė,
Miela Motina mano,
Tarp kasdienių darbų,
Per trumpos, per trumpos Tau
dienos.
Nesustosi daugiau tarp gėlių
prie to pilkojo tėviškės namo
Pasidžiaugti žiedais
Ir, gal būt, paskutinįjį kartą
Pamėginti apsaugoti juos nuo
šalnos.

Išėjai šaltam lapkričio vėjy,
Per patį žvarbumą.
Pirmas sniegas nusnigo,
O naktį pašalo.
Kitą kart pasakytum:

- Gerai,

Neteks bristi žmonėms per
patįžusį rudenio kelią
Į tenai,

kur tiek metų
siūravo ir vėjyje laukė
Baltkaminiai, išlakūs,
prie bažnyčios
sustoję beržai.

Išėjai nuo manęs,
Mamutėle Tu mano,
Supratau -

širdis troško

kitos jau šviesos.
Sausos lūpos medinių rožančių
bučiavo,
Kurį, kažkada, kaip sakei,
Kad gavai dovanų,
O tai buvo seniai, vai seniai -
Iš savosios dar krikšto mamos.

Nežinau, bet jaučiu,
Kad išėjus, likai dar arčiau.
Gal tik skausmas,
tik rūpesčiai,

vargas išėjo?
Bus diena ar naktis,
O, atrodo, matau
Vėl akis ir rankas tas pačias,
Kuriomis tu viena, kaip
jaunystėj, tada,
Kryžiaus ženkle kelionėn mane
išlydėjai.

2005-10-04, Raudondvaris

Išėjo, išėjo...

Išėjo, išėjo, išėjo!

Kas kovą, vasarį, rugsėjį
Į lauką, į kalną, į žalią pušyną, beržyną išėjo.
Ir tapo taip tuščia, tylu ir taip šalta.
O aš palikau, gal kol kas, bet jaučiuosi toks kaltas.

Nespėjau, nespėjau, nespėjau!

Apkabint, nuraminti nespėjau,
Dar pabūti ilgiau, nuoširdžiau pakalbėti nespėjau.
Tas pasaulis toks didelis, geras, toks šiltas, šviesus,
O gyvenimui, džiaugsmui žmogus taip godus.

Tie metai – sekundės, akimirkos, blyksniai trumpi,
Galvojai, kad daug, o matai – jų nėra, jau visai neturi -
Daugybės pavasarių, degančių vasarų, šėlimų žiemos,
Tik krintantys rudenio lapai ir dvelksmas pirmosios šalnos.

Rankom purenta, tiek kartų nuglostyta žemė pilkoji šalta,
Tad šildai ją žvakių ugnelėm, dengi chrizantema balta.
Akmuo toks puošnus, tik sunkus, prie jų kauburėliai maži...
- Amžiną atilsį,

amžiną...,

amžiną..., - tyliai meldi.

Išėjo tėvelis,

motulė išėjo,

išėjo ir brolis,

jauna dar sesuo.

Ką benorėt, gal jau laikas, gi prieky lietingas ruduo?

Išėjo kolegos, draugai, bendražygiai,
Kur buvo gyvenimai, viltys - paliko tik kryžiai.

Diena po dienos atbris gruodas, žiema.
Vėl bus žemė skaisti, baltais patalais uždengta.
Dar vėliau - jau pavasaris, gyvybė nauja prasiverš, sužaliuos.
Tik aš ne žiedų būsimų, o žvakių liepsnoj
akių užmerktų...

taip ilgiuos.

2005-09-23, Raudondvaris

Keturiasdešimt trečiasis “Dirvos” NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas iš A.A. Simo Kašelio

Tematika: Autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Rašiniai privalo būti pasirašyti slapyvardžiu. Šis slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki **2005 m. lapkričio 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti adresu:

**“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija – 500 JAV dolerių,
Antroji premija – 300 JAV dolerių

Konkurso rašinių vertinimo komisija sprendžia paprasta balsų dauguma.

Lietuvių Tautinės sąjungos seimo metu spalio 8 d. Čikagoje: LR Garbės konsulas Vaclovas Kleiza, Asta Kleizienė, inž. Eugenijus Bartkus, dr. Jonas Valaitis, Lietuvos Tautinės sąjungos pirm. Gintaras Songaila ir Jonas Variakojis.

J. Variakojienės nuotr.

V. ADAMKUI ĮTEIKTA TARPTAUTINĖ TILTO PREMIJA

Prezidentui Valdui Adamkui, tęsiančiam valstybinį vizitą Vokietijoje, Giorlice įteikta Tarptautinė tilto premija. Kaip praneša prezidento spaudos tarnyba, Lietuvos vadovas, atsiimdamas apdovanojimą, pabrėžė, jog ši premija yra „draugystės ženklas ir įpareigojimas ateityje daryti viską, kad kuo daugiau tautų, valstybių ir žmonių bendrautų atvirumo ir pasitikėjimo kalba“. Jis taip pat padėkojo už lietuvių tautai ir valstybei rodomą palankumą bei dėmesį. V. Adamkus savo kalboje pažymėjo, jog tai, kad šis apdovanojimas teikiamas mieste, kurio upė skyrė dvi tautas - vokiečius ir lenkus, yra istoriškai prasminga. Pasak prezidento, šiandien ši upė tas pačias Europos tautas ne skiria, o jungia, ir tai yra viltingas ženklas senojo žemyno ateičiai. V. Adamkus pažymėjo, jog Lietuvai tokia patirtis yra gerai pažįstama, nes anksčiau

lenkus ir lietuvius skyrusi sena šiandien abi tautos jungia.

Prezidento teigimu, tokios istorinės permainos nesubręsta per vieną dieną - jos reikalauja daugybės žmonių pastangų, kantraus ir nuoseklaus darbo bei nuolatinės ištikimybės tikrosioms vertybėms. „Visi mes galime, tiesiog privalome ir toliau prisidėti prie procesų, skatinančių atvirumą bei pasitikėjimą, stiprinančių moralinius Europos pamatus“, - sakė prezidentas, vildamasis, jog ir regione aplink Lietuvą žmonės susiburs bendroms problemoms spręsti, kurs tarptautinius projektus bei plės idėjų mainus.

Prieš premijos įteikimo ceremoniją šalies vadovas apžiūrėjo Giorlico ir Zgožleco senamiestį. Pabrėždamas šio tarptautinio apdovanojimo prasmę, V. Adamkus iš Vokietijos pusėje esančios miesto dalies istoriniu Senuoju tiltu perėjo į Lenkijos pusę. Tarp-

tautinė tilto premija Giorlice teikiama kasmet nuo 1993 metų. Apdovanojimas skiriamas asmenims, kurie savo veikla prisidėjo prie tautų tarpusavio supratimo skatinimo. Tarptautinės tilto premijos įteikimo proga Giorlice buvo surengti keli Lietuvos kultūros renginiai - Giorlico valstybiniame gamtos muziejuje eksponuojama fotografijos paroda „Praeities renginiai iš senojo Rytų Prūsijos konservatoriaus archyvo“, Giorlico teatre atidaryta V. Balčyčio nuotraukų paroda apie Vilnių. Lietuvos vadovas taip pat dalyvavo parodos „Lietuvos miestų vaizdai. 1900 metai“ atidaryme. Po apdovanojimo prezidento V. Adamkaus garbei buvo surengta vakarienė Tarptautinės tilto premijos tarybos kvietimu. Iš Vokietijos Lietuvos vadovas vyko į Londoną, kur dalyvavo neeiliniame, neformaliame ES viršūnių susitikime.

LGITIC

tūrinė parama, jo manymu, „eina tradiciniu keliu: skaičiuojami dideli pinigai ekonominei infrastruktūrai, keliams, stulpams, gatvių tiesimui, o studijoms, žinioms, žinių ekonomikai vėl lieka mažiausiai pinigų“. Todėl valstybė turi peržiūrėti savo prioritetus. Anot konferencijoje dalyvavusio Petro Auštrevičiaus, Lietuvai nereikia ieškoti unikalių sprendimų, nes daugelis valstybių, kurios praejo šį kelią, yra geras pavyzdys, kurį šalis gali įgyvendinti „nieko neišradinėdama“, nes kitu atveju, jo žodžiais, tapsime studentus eksportuojančia ir nieko už tai negaunančia valstybe.

LGITIC

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ATSTOVAI SIŪLO PROTINGIAU NAUDOTI IŠEIVIJAI SKIRTAS LĖŠAS

Vilnius, spalio 28 d. (ELTA). Net šešios Lietuvos valstybinės institucijos, besirūpinančios išeivijos reikalais, yra finansuojamos iš biudžeto, tačiau jų veiklos rezultatas neaiškus, teigia vienas iš Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkų Seimo narys Kazys Bobelis.

Jo nuomone, Vyriausybė yra tam tikra prasme apleidusi mūsų išeivijos kultūrinę, tautinę, patriotinę ir lituanistinę veiklą. K. Bobelio teigimu, milijoninės lėšos Lietuvos valstybinės institucijos skiria išeivijos tautinės savimonės ir ryšių su tėvyne palaikymui. „Tačiau kur tie pinigai nueina - taip ir neaišku. Nėra jokios tikslios tų lėšų panaudojimo kontrolės“, - sakė penktadienį spaudos konferencijoje K. Bobelis, komentuodamas Lietuvos Seime šią savaitę vyksančius Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos posėdžius.

K. Bobelis paminėjo tokias iš valstybės biudžeto finansuojamas institucijas, kaip Užsienio lietuvių rėmimo centras, Lietuvių grįžimo rėmimo informacijos centras, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Vyriausybės ir kitos. „Jų veiklos rezultatai nelabai aiškūs“, - pažymėjo K. Bobelis.

Kitas komisijos pirmininkas - JAV Lietuvių bendruomenės tarybos narys Vytautas Maciūnas sakė, kad JAV lietuviai nėra revizoriai, tačiau norėtų, kad lėšos būtų panaudojamos racionaliai.

JAV lietuvių bendruomenės komisijos narė Angelė Nelsienė teigė mananti, kad Lietuvos skiriama parama švietimui turėtų būti koordinuojama su Amerikos lietuvių bendruomene.

„Mums susidarė įspūdis, kad skiriamos lėšos yra išblaškytos ir nekoordinuotos. Nei studentams, nei mokslininkams neaišku, kur galima kreiptis norintiems studijuoti“, - sakė JAV lietuvių bendruomenei atstovaujanti Dalia Gedrimienė.

Pasak jos, šią problemą ketinama akcentuoti ir numatytoje priimti Lietuvos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos rezoliucijoje.

Šią savaitę posėdžiavusi Lietuvos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisija svarstė klausimus, susijusius su okupacijos žalos atlyginimu ir KGB archyvų fondų prieinamumu, vizų vykstantiems į JAV Lietuvos piliečiams panaikinimu. Komisijos nariai aptarė Valdovų rūmų paskirtį, Lietuvos pilietybės atkūrimo, išeivijos tautinės savimonės ir ryšių su tėvyne išlaikymo problemas.

1995 metais įkurta Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisija yra specifinė Seimo komisija, nes ją sudaro ne tik 8 parlamentarai, bet ir 5 JAV lietuvių bendruomenės deleguoti atstovai. Komisijos paskirtis - puoselėti Lietuvoje ir JAV gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, teikti Seimui ir kitoms valstybės institucijoms siūlymus, kurie padėtų stiprinti valstybingumą ir demokratinių tradicijų bei institucijų plėtrą.

P.S. Žiniasklaidos redakcijoms gerai žinoma „Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centro veikla, kuris siunčia žinias, profesionaliai paruoštus reportažus spaudai. Direktorių Žilvinas Bieliauskas – jam esame nuoširdžiai dėkingi.“

„Dirvos red.“

AUKŠTOJO MOKSLO FINANSAVIMUI – „MOKINIO KREPŠELIS“

Lietuvoje greitai galime stebėti aukštojo mokslo žlugimo procesus, todėl būtina peržiūrėti valstybės prioritetus, padidinti paskolas studijoms, o aukštųjų mokyklų finansavimui pritaikyti „Mokinio krepšelio“ principą, tvirtina liberalcentristai. „Jei nerasime ryžtingų sprendimų, tai aki-vaizdu, kad aukštasis mokslas ne tik susilauks nepasitenkinimų, bet greitai galime pradėti stebėti aukštojo mokslo sistemos Lietuvoje žlugimo procesą“, - spaudos konferencijoje Seime sakė parlamentaras Eligijus Masiulis. Anot jo, papildomo aukštojo mokslo finansavimo privaloma sąlyga yra reforma, nes didesnės pinigų sumos padėties nekeis.

Apie 5 tūkst. studentų dalyvavo susirinkime, kuriame

reikalavo didinti aukštojo mokslo finansavimą. E. Masiulio tikinimu, dabartinė sistema, kurioje aukštosios mokyklos paprašo pinigų, o ministerijos nusprendžia, kiek joms duoti, yra „visiškai neskaidri, skatinanti materializmą, o ne konkurenciją ar paslaugų kokybę“.

Todėl, pasak jo, yra nesuprantama, kodėl aukštajam mokslui negalima pritaikyti viduriniam mokslui įvesto „moksleivio krepšelio“, kai pasirinkdamas vieną ar kitą mokyklą moksleivis su savimi atsineša ir jo mokslui valstybės skiriamas lėšas. Taip pat, anot jo, būtina didinti studijų pasakolų prieinamumą ir jų dydį atsižvelgiant į studento finansinę padėtį.

Europos Sąjungos struk-

ŽEMAIČIŲ KALVARIJOJE SURASTA DAR VIENA ARCHEOLOGINĖ VIETA

Kultūros paveldo centro archeologai atstatomo Žemaičių Kalvarijos (Plungės r.) vienuolyno tvarkomoje aplinkoje aptiko iki šiol nežinomą senovės gyvenvietę. Jos liekanų buvimo sluoksniis 20-40 cm storio su židinių liekanomis – molio tinko gabalais, nuo ugnies suskeldėjusiais akmenimis, degėsiais, trinamųjų girnų trintuvų nuolaužoms, keramika. Rastas geležinis sagties liežuvėlis.

Nors šis rajonas nepasižymi lipdytinės keramikos gausa, čia

tik viename 4 kv.m. ištirtame plote surinkta keli šimtai puodų šukių. Ši senovės gyvenvietė datuojama I tūkstantmečio po Kr. pabaiga – II tūkstantmečio pradžia. Pastaraisiais metais kraštovaizdžiu ir istorine praeitimi išsiskiriančios Žemaičių Kalvarijos miestelio aplinkos tvarkymo darbų metu išaiškinta nemažai naujų archeologinių vietų, kurios neseniai įrašytos į Nekilnojamųjų kultūros vertybių sąrašą: XVII-XIX a. Kapinynas, bažnyčios ir senojo vienuolyno vieta bei didelio XVIII-XIX a. kuršiško degintų ir nedegintų mirusiųjų kapinyno Žvizardro kalne tąsa Kapi-

(Nukelta į 11 psl.)

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais

9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

GRUODŽIO 18 d., 5:00 val. po pietų, Skautų Vyčių Kūčios Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos svetainėje.

MINDAUGAS

Algis Bučinskis

Paskaita, skaityta Lietuvos Valstybės šventės minėjime Canberroje, liepos 31 d. “Tėviškės aidai”, Nr. 17, 2005 m. rugpjūčio 31 d. Melbourne, Australija.

I.

Šiandieną bus kalbama apie valstybę ir tautą. Visų pirma pažvelkime į tų žodžių prasmę:

Tauta:

“Įvairioms gentims telkiantis istoriškai susidariusi žmonių bendruomenė, turinti bendrą žemę, kalbą, istoriją, ekonomiką ir kultūrinį gyvenimą”.

Valstybė:

“Organizuota politinė bendruomenė, turinti savo aukščiausią valdžią”.

Kaip ir kada plėtėsi mūsų tauta, istorikams yra sunku nustatyti. Žvelgiant į iškasenų ir lingvistikos tyrinėjimus, ypač upėvardžius, K. Būga 1913 ir 1924 metų studijose identifikavo 121 baltiškos kilmės upėvardį Gudijoje: Minsko, Smolensko, Vitebsko ir Gardino gubernijose. 1932 metais vokiečių slavistas Vasmeris, surado dar toliau į rytus baltiškos kilmės upėvardžių Kalugos, Maskvos ir Černygovo gubernijose.

Iš to galima daryti išvadas, kad baltų gentys kūrėsi gana tolokai į Rytus.

Iš visos baltų tautų grupės, kuriai dar priklausė latviai ir prūsai, tik lietuviams vieninteliams pasisėkė įkurti savo valstybę. Lietuvos valstybės

(Atkelta iš 10 psl.

ŽEMAIČIŲ...

nių arba Beržų kalno pietinėje pašlaitėje.

Žemaičių Kalvarijos senovės gyvenvietė užima didesnę plotą už kalvelę, ant kurios stovi vienuolynas. Tokia kultūros paveldo objektų gausa Žemaičių Kalvarijoje reikalauja išskirtinio dėmesio, galbūt būtų tikslinga suteikti šiai teritorijai kultūrinės vietovės statusą.

LGITIC

ar patiems užpuldinėti.

XII a. pabaigoje ir XIII a. pradžioje lietuvių puolimų smarkiai padaugėjo. To meto rusų šaltiniai apie lietuvius rašo: “...siautėja išlindę iš savo pelkių, iš kurių anksčiau nedrįsdavę ir pasirodyti.” O apie lietuvių kariuomenę, kad tokios “nebuvo nuo pasaulio pradžios”.

1208 m. Henrikas Latvīs, aprašydamas lietuvių žirgų eiklumą ir raitelių manevringumą, rašo: “...lettonai (lietuviai) atšiuoliavo ant vikrių žirgų prie jų ir savo įpratimu, užjodami iš kairės ir dešinės, staigiai atsitraukdami ir staigiai puldami, daugelį semigalų (žemgalių) sužeidė...” Kitur jis rašo: “Ir bėgo rutenai (rusai) miškais ir kaimais nuo lettonų (lietuvių), kaip bėga kiškiai nuo medžiotojo. Lyviai ir lettai (latgaliai) klusniai tarnavo lettonams (lietuviams), davė maisto ir pašaro, kaip avys be ganytojo, patekusios į vilkų gaują”.

Lietuviai, puldami grobdavo arklus, galvijus, drabužius, o ypač sidabrą. Vyrus išžudydavo, nes paėmus juos į belaisvę, pakeliui gali sukilti, o palikus juos, gali įvykti kerštas. Vokiečiai krikščionys elgdavosi irgi taip pat. Tik vėliau, XIII a., pradėjo imti didikus į belaisvę, tikėdamiesi, kad jis bus atpirkti ir padidės karo lobis.

Be abejo, tai galėjo padaryti tik kariai profesionalai, ginkluoti tuolaikiniais ginklais ir turintys specialiai karui skirtus žirgus, dėl to lietuvių kariuomenės pajėgumai ir užmojai išsiskyrė iš kitų baltų.

Profesorius E. Gudavičius tuo laiku Lietuvos karius vadina sausumos vikingais.

1219 metais, kada dar nebuvo Lietuvos valstybės, o tik žemių konfederacija, Hipatijaus metraščio ištraukoje rado:

“Dievui liepus, Lietuvos kunigaikščiai atsuntė didžiai kunigaikščienei Romanienei, Danieliui bei Bazikui, taiką suteikdami. O lietuvių kunigaikščių vardai buvo štai tokie: štai vyresnieji – Vinbudas, Daujotas, Dausprugas, jo brolis Mindaugas, Daujoto brolis Viligaila.

Žemaičių kunigaikščiai – Gerdvilas, Vykintas;

Ruškaičių – Kintibutas, Vembutas, Butautas, Vyžėitis ir jos sūnus Velsys, Kiternis, Plikienė; o štai Bulionai – Vismantas, jį nuteisė Mindaugas ir jo žmoną pasiėmė, ir jo brolius užmušė – Gedvilą, Spudeikį; o štai kunigaikščiai iš Deltuvos – Juodikis, Buteikis, Bikšys, Lygeikis.

Jie visi suteikė taiką kunigaikščiui Danieliui ir Bazilkui, ir buvo žemė rami.”

Ši Hipatijaus metraščio

žinia dvelkia archaika ne tik senąja rusų kalba, bet ir turiniu.

Aišku, kad tuomet dar Lietuvos valstybė neegzistavo ir 1219 m. tebebuvo žemių konfederacija, kurios stiprybė buvo gausus būrys sritinių kunigaikščių, kurie ir nutarė duoti taiką Helišo ir Volunės kunigaikščienei.

Šiuolaikinei Mindaugo istoriografijai daugiausiai medžiagos buvo pateikęs lenkų istorikas Julijus Latkovskis, kurio duomenimis, Mindaugo karūnacijos data buvo nustatyta 1253 liepą, manyta, buvusi liepos pirmoje pusėje.

Vilniaus universiteto profesorius Edvardas Gudavičius išleido knygą su Lietuvos tūkstantmečio ženklų, kuri kritikų yra laikoma lygi tikru paminklu mūsų Karaliui. Šioje knygoje yra aiškiai duodami nurodymai, remiantis nurodymais, pasiremiant šaltiniais, kas kitų yra parašyta teisingai, kur kyla abejonės ir kur yra falsifikatas. Jis nustatė ir tikslią karūnacijos datą – liepos 6 dieną.

Ta diena dabar švenčiama kaip Valstybės Diena.

Išsamiai su visomis galimomis šaltinių interpretacijomis karo eigą, Tautvilos ir Mindaugo krikštą ir karūnavimą išdėstė profesorius Gudavičius. Rygoje Tautvila buvo sutiktas kaip pretendentas į valstybės sostą ir 1250 iškilmingai apkrikštytas. Pats Tautvilos krikštas buvo ne kas kitas, kaip neoficialus Lietuvos ir jos valdovo Mindaugo svarbos ir galybės pripažinimas. Ordinas, kaip ir Voliunės kunigaikščiai, suprato sau ir savo planams kylančią grėsmę ir taip nutarė pasinaudoti Livonijos eiliuotoji kronika. Karui su Lietuva buvo rengiamasi labai kruopščiai: buvo įvertinta Saulės mūšio patirtis.

Magistro Andriaus Štirlando vadovaujama Livonijos kariuomenė patraukė į Našios žemę ir ją nusiaubė. Paskui žygiavo į Lietuvą. Čia apsupo Mindaugą jo pilyje, kurios vardo kronininkas nepaminėjo. Lietuvos kariuomenė smarkiai atrėmė priešą ir tas turėjo pasitraukti.

Tuoį patį puolė Mindaugo valdomą Žemaitijos dalį, kuri smarkiai nukentėjo: žmonės slėpėsi miškuose ir pelkėse. Tais pačiais metais žygiuota į Žemgalą, kuri praradusi Lie-

DIRVAI AUKOJO

Lietuvių Tautinis Kult. fondas

Chicago, IL 2,000

Z.Juškevičius, Oak Lawn, IL.100

J.Balbatas, Cleveland, OH 80

K.Phillips, Strongsville, OH .. 45

R.Tamulionis, St.Pete., FL 45

M.Vidūnas, Hamden CT 22

V.Petukauskas, Berea, OH 18

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

tuvos paramą, turėjo pasiduoti. Lietuva prarado paskutinį skydą šiaurėje.

Mindaugas įvertino naujai iškilusias grėsmes: šiaurėje – Livonijos frontas, pietuose Voluinė ir jotvingiai, viduje veikė Tautvilos šalininkai, kurie kėlė didžiausią pavojų.

Mindaugas kreipėsi į protingiausią ir pavojingiausią savo priešą – magistrą Štirlandą. Užmokestį pažadėjo padvigubinti, jeigu bus nužudytas Tautvila. Tačiau Štirlandas pasiūlė Mindaugui kitą variantą: apsikrikštyti ir prašyti popiežiaus pripažinti krikštą. Tai buvo krikščioniškos Europos IX – XI a. praktika, ir didelis Mindaugo politinis laimėjimas, už kurį reikėjo brangiai mokėti: padaryti Ordinui teritorinių nuolaidų, atsisakyti “tėvų tikėjimo”, sutikti neberemti žemaičių.

Dar tevykstant karo veiksmams, tartis dėl karūnos, pas popiežių išvyko bendra Lietuvos ir Livonijos delegacija. Lietuvai atstovavo Mindaugo šalininkas, Neries žemės kunigaikštis Parpus. Jis nuvyko į Rygą, kur prie jo prisijungė Livonijos pasiuntinys. Iš Rygos tada jūra vyko į Liubeką, o iš ten sausuma – į Italiją. Tokia kelionė trukdavo maždaug penkias savaites.

(Bus daugiau)

Patria Imports

*We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!*

794 East 185th St. • 216-531-6720

SPORTO ŽINIOS

DARIUS SONGAILA
JAU ŽAIDŽIA “BULLS”

Darius Songaila yra pirmasis lietuvis, kuris bet kada žaidė Čikagos “Bulls” profesionalų krepšinio komandoje, priklausančioje prestižinei NBA lygai. Kaip žinome, šis klubas eilę metų buvo lygos čempionais, neoficialiais pasaulio meisteriais.

Šiomet Darius buvo pakviestas žaisti į Čikagą, o prieš tai jis atstovavo Sacramento “Kings” ekipai. Čikaga pasiūlė lietuviui daugiau pinigų, šis ta mintimi susidomėjo ir čia persikėlė.

Tuoj prasidėjus treniruočių stovyklai, Darius susižeidė petį ir turėjo praleisti dvi prieš-sezonines rungtynes ant suolo. Tačiau trečioje iš jų, o pirmose komandai žaidžiant namuose, Darius jau išėjo į aikštelę. Šiame susitikime spalio 15 d. čikagiečiai kaip tik iškovojo pirmąją pergalę ši rudenį. Lietuvis šį kartą pasirodė gerai: per 30 minučių jis pelnė 14 taškų - pataikė 6 dvitaškius iš 12 bandymų ir realizavo abu baudų metimus. Be to Songaila perėmė vieną kamuolį, atliko rezultatų perdavimą ir surinko 4 pražangas.

Kiek blogiau jam sekėsi spalio 17 d. “United Center” salėje žaidžiant su Minnesotos krepšininkais prieš kuriuos nusileista 89-97 rezultatu. Dariaus įnašas jose nebuvo didelis: žaidžiant 14 minučių, Darius uždirbo tik 3 taškus – vienas dvitaškis iš 5 ir viena įmesta bauda iš dviejų.

Apie Darių iki šiolei gana plačiai rašė Čikagos didieji dienraščiai, nemaža rodė televizijos stotys. Mūsų šį labai gyvą komandos viršininkas John Paxon, kuris lietuviui žadėjo gerą ateitį. Ar tie viltingi žodžiai išsipildys, parodys ateitis, ypatingai kuomet lapkrityje prasidės reguliarūs pirmenybių sezonas.

KREPŠINIO LYGOS
NAUJIENOS

Kaip ir kiekvieną šeštadienį, taip ir spalio 15 d. Lemonto Parkų distrikto salėje vyko jau trečiąją sezoną gyvuojančios Čikagos Lietuvių Krepšinio Lygos komandų rungtynės. Vyrų grupėje buvo trys susitikimai. Pirmame iš jų Radviliškis įveikė “Lituanica” 70-62 rezultatu. “Kalnapilis” turėjo daug vargo iki kol palaužė “Stumbro” krepšininkus 62-59. Taip pat “Kretinga” irgi susilaukė nemažo pasipriešinimo iš Klaipėdos “Olimpo”, kurį nugalėjo 53-47.

Ši krepšinio lyga yra vienintelė tokio pobūdžio išeivijoje, kokios niekada čia nėra

ČIKAGOS “ŽALGIRIS”
ŽAIS PRIEŠ
AMERIKIEČIUS
STUDENTUS

Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio čempionai – Čikagos “Žalgirio” ekipa netrukus išmėgins jėgas prieš Čikagos apylinkių aukštųjų mokyklų rinktines. Lapkričio 5 d., šeštadienį lietuviai pasirodys Joliet mieste esančio Francis universiteto sporto komplekse prieš to mokyklos rinktinę. Pradžia 7 val. vak.

Lapkričio 8 d. Vakare (irgi 7 val.) žalgiriečiai svečiuosis DuPage kolegijoje ir rungtyniaus su jos krepšinio rinktine.

“LITUANICOS”
FUTBOLININKAI
KVIEČIA Į PUOTĄ

Vienas iš seniausiųjų Amerikos lietuvių sporto vienetų – Futbolo klubas “Lituanica” rengiasi dideliai šventei – savo 55-sios gyvavimo metinėms. Jos bus paminėtos lapkričio 19 d. Vakare PL centro Lemonte didžiojoje salėje. Čia bus oficialioji dalis, pasižymėjusių klubo narių atžymėjimas, trumpa meninė programa, vakarienė, šokiai bei kiti įvairumai. Bilietus reikia rezervuoti kiek galimai greičiau, skambinant Laimai Glavinskienei, tel. 630-323-6302. Visi yra kviečiami, visi laukiami, nes tokių sukačių retai gi pasitaiko.

ČIKAGOS “LITUANICOS”
FUTBOLININKAMS
NESISEKA

Spalio 16 d., sekmadienį “Lituanicos” vyrų futbolo vienuolikė eilinėse, jau septintose Metropolitan lygos aukštosios divizijos pirmenybių rungtynėse, patyrė penktąją nesėkmę iš eilės. Žaidžiant išvykoje “Lightning” komandos aikštėje Yorkville, IL, lietuviai turėjo nusileisti šeimininkų ekipai 2-1.

Po be įvarčių pasibaigusio pirmojo kėlinio pirmieji pasižymėjo lenkai, kurie poros minučių laikotarpyje net du kartus pajėgė nuginkluoti lietuvių vartus laikiusį Irmantą Šatą, kuris neturėjo galimybės atremti stiprius varžovų šūvius.

Baigiantis rungtynėms, lietuviai gavo progą rezultatą sušvelninti, kuomet teisėjas

LIETUVIŲ KREPŠININKŲ
PASIRODYMAI
EUROPOJE

Ispanija. Ispanijos vyrų krepšinio čempionato pirmame ture Žeronos “Akasvayu” komanda, kuriai atstovauja Dainius Šalenga, namie 78:74 įveikė nugalėtojų titulą ginančius Madrido “Real” krepšininkus. Lietuvis per 14 minučių pelnė 7 taškus ir atkovojo 5 kamuolius

Valensijos “Pamesa” su Mindaugu Timinsku namie 74:62 nugalėjo Lugo “Leche Rio” komandą. Lietuvos krepšininkas per 31 min. pelnė 7 taškus, atliko 4 rezultatyvius perdavimus ir perėmė 4 kamuolius.

Donato Slaninos komanda Sevilijos “Caja San Fernando” savo aikštėje 106:102 nugalėjo Menorkos “Lianera” ekipą.

Italija. Trečiąją pergalę Italijos krepšinio čempionate iškovojo du lietuvius turinti Sienos “Montepaschi” komanda. Ji trečiajame ture sekmadienį, spalio 16 d. namie 87:42 nugalėjo Avelino “Air” krepšininkus. Rimantas Kaukėnas, per 28 min. pelnęs 19 taškų, buvo rezultatyviausias savo komandoje.

Edvardas Šulaitis

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com

www.LyndhurstOhioHomes.com

www.Euclid-Homes.com

www.Richmond-Heights-Homes.com

www.MayfieldHomes.net

www.Pepper-Pike-Homes.com

www.SouthEuclidHomes.com

www.Beachwood-Ohio-Homes.com

www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.

William J. Jakubs Jr.

Kenneth Schmidt

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jauką atmosferą rūdiesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)